

308227

ప్రతిదినము పకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 వం॥ ఆగస్టు నెల 12 వ తేది బుధవారము. No. 116
సంపుటము ౧ } ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ శుక్ల ౬.

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, పంచనము.

చాలకాండము—దశసరికాగితములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలిక్తో	1 4 0
మంచి అట్టలైదు 1 0 0	డిటో (మూడవ భా.)	12 పటములు అట్టలైదు 1 0 0	డిటో	డిటో
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	1 4 0	కాలిక్తో
అమోఘాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్ట	డిటో	కాలిక్తో	1 4 0	కాలిక్తో
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	1 4 0	కాలిక్తో
డిటో	2-వ భా. 12 పటములు అట్ట	1 0 0	చాల, అమోఘాకాండములు—50 పాను కాగితము	కాలిక్తో
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	కాలిక్తో	1 సంపుటము 41 పటములు 3 8 0
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు—50 పాను	కాలిక్తో
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	కాలిక్తో	1 సంపుటము 45 పటములు 3 8 0
అరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టలైదు 1 4 0	డిటో	డిటో	యథాకాండము—మూడుభాగములు, 34 పటములు	8 0
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	తైబ్రీయేడివక్—80 పాను కాగితములైన మంచి	కాలిక్తో
కిష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టలైదు 1 0 0	డిటో	డిటో	అమృత మేలైన కాలిక్తో	1 సంపుటము ... 5 0 0
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	ధ్యాకాండములుచేరి 1 సంపుటము	... 5 0 0
సుందర కాండము—16 పటములు అట్టలైదు 1 8 0	డిటో	డిటో	తైబ్రీయేడివక్—అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండ	మ ౬ చేరి 1 సంపుట ... 5 8 0
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	డిటో	యథాకాండము మూడుభాగములు
యథాకాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	డిటో	డిటో	చేరి 1 సంపుటము	... 4 8 0
అట్టలైదు 1 0 0	డిటో	డిటో	కాలిక్తో	1 4 0
డిటో	డిటో	కాలిక్తో	శ్రీరామకాలిన్యాయము	... 0 8 0
డిటో (రెండవ భా.) 12 పటములు అట్టలైదు 1 0 0	డిటో	డిటో	వైఖండములకు తిపాలాభివృద్ధి ప్రశ్నోక్తిము.	

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, ప్రావ్య, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుపెట్టుకొని పరిమళింప అత్తగలు ఒకలుచేసిరి. మా ఓటో మోహిని యను అత్తరు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత పులిబిజుచి నకిలీ వాతబెట్టుకొనినట్లు ఈపెట్టె అత్తరులు బయలుదేరి బజారును పొడిచేయుచున్నది. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుపెట్టుకొనినంతి మాత్రాన ఆమె లైరులను గొని మోసపోకుడు. ఓటో మోహిని మాత్రమే చూచికోమటవలస వివాహము కృతకాదు ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో కాగిలి :—ఒకసారి బట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాన; పొదు. పొవునని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపల బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహినిని గాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యందెయ్య ఘుమఘుమ మువానలో నిండియుండిన 2 కి పుష్పాగ్రాన కనుద్యుగందున్నట్లుండును.
- (3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము అనుగనిన నందరికొని యెంతోతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇంగ్లండులోను బంగారు పతకములు నాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒకంగిరి.
- (5) ఓటో మోహినివారు ఈ అత్తరు బాగులేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపల యిచ్చెదమని అంబాపద ముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని పోలిక అత్తరులను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు.

ఈబుడ్డు ప్రతిదినము వందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నది. ఏ పెండ్లిండ్లలోను ఇదే. ఏ నాటకములలోను ఇదే ఎచ్చటను ఇదే. 1/2 బొమ్మ గ్లాసు ప్రాపరుల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-డ్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటో మోహిని పెంతుండుకాన్డవక్ 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తిక్కువగా పంపబడవు)

అన్నిచోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలురేట్లు యివ్వబడును. పోలు ఏజెంట్లు:—పా భగవాన్ దాస్ చుస్మిలాలు అండు కింగెసి, 177 నైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమ మృతము
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే
తలనెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బావుడు
పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టిన
వనమూలికలచే హిందూదేశమును
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
పంభావచిటి చూచికోరిక మోసము గలుగదు

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రొప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెని, మద్రాసు.

పింటింగు పెన్సిల్లు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు నాటికన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక కిక్తి ఛక్కి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడుపించు ననువారు

ఎస్టిపేటులకు, స్క్రీములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానవ ఎలక్ట్రిసిటీ నామానులు. ఇంజనీరులు నిర్మించిరింగు నామానులు నిశ్చయముగా

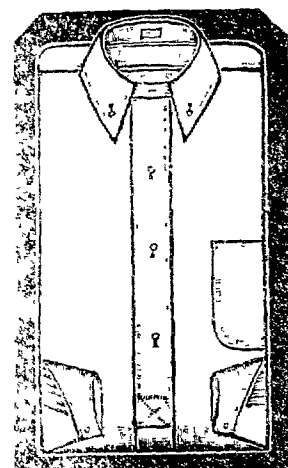
మేము ఎంగల్ బప్టు గాప్రోవ్చింగు అయిన లకు నిశ్చయములు.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

ట్వీల్ వస్త్రము

మొదటికము ట్వీల్ వస్త్రము
డెంక 1-కి 1-0-0
రెండవము 12-0-0
సాధారణముగ 10-0-0
ఇంగ్లండు రంగుల
మల్లులు 1-కి 2-4-0
వ్రాయన కత్తిడు
మూక చుట్టకొలె
యెంబో, ముమ్మి ఎన్వి
అంగుళముల వ్రాయ
వలయును.

వి యూక్లిడ్స్ మన్యుఫ్యాక్చరు చేస వ్రాయదా.
ల-డను ప్రేగిగు కింగెసి,
37/38 రత్తబజారువీధి, మద్రాసు
LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, Madras

అనుభూత్యాయుక్తే నిలయమువారి
యోగములు.

1. స్వస్థైర్యము. (గారంజీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మలమోగమువలనగాని ముడిగిపోయిన కాయగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడులు డువయోగించిన యధాస్థితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందిక బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక ధ్వజము. ఇది కర కన్నడు నెవ్వరచేతను తియారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైది కనిపెట్టబడినది. కష్టమునకు, కడుపునొప్పలకును, కనివంటిమందులకు. వెల రు 1-కి 1-0-0
 3. కణనాశని. (పలాత్రి) ఎట్టి యసాధ్యముగు పుండ్రము చుట్టిగా మాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
 4. గంధక సారకేళము. ఇది మూడు పూతలలో నెట్టిగజ్జని, చిడుమును, రూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
 5. క్షుద్రక కాపి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతువుపికిని, వైద్యశాంతికిని మిక్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అంధ్ర, సక్స్.

అనుభూత్యాయుక్తే నిలయము, శ్రీ గామతీర్థ విశాఖపట్నం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద వియంజి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	12-0
కాకోవస్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిల్ చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాకోవస్ గలది సింగిల్	"	10-0-0
డిల్ స్ప్రింగుది	"	13-8-0
మట్టకం స్ప్రింగు	"	12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)	"	16-8-0
బీరువలు 2x4 అడుగులు	"	17-0-0
డిల్ 5x8 1/2 28-0-0	డిల్ మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది	"	8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎన్. పొన్నుస్వామి పిల్లే అందుసన్
కాలికత్ ఈస్ట్ గు 41/42 గాటర్ గూడూడి, మద్రాసు

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిట్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధేయల కుద్దేశంపబడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును ఈ ఆద్యుత్తమైన వేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరస యొక్క సువాసనభరించుటకుయి ఆటోదిట్ బహార్ యిష్టమని పూడిగిరిమన్న మెపుకీపరు కడుగవలయును వారితావున లేదని మోక్షమోయ్యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, క్లీ బొన్న ఆత్మరుగల కెద్దసయిబు బుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరులూ మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ ాడుచుండు కాడ్డలు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎ సెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రెస్

కారుకల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు, బొంబాయి.

రుదరాసు ఏజెంటు:- మెహత పురుషోత్తం మూర్తీ
నెం 25, చై నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారు సమీపం మద్రాసు.

ఆ.భూ.న.ర.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పకవిమోచి నివారింపే!

ఎట్టి సమయమునం దెట్లు ఈ బొంబధనేవ చేయవలసి నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితమువలన సులభముగా తెలిసికొన వగును. అట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగింపబడు ఈ బొంబధరాజము, పృథ్వీస్వరూపమనదగు ఈశ్వర వ్యాధిని క్రాంత్యధమువలె గుణపరచు చున్నది. వేయే! ప్రాణమునందాసక్తిగల ప్రతివారును దీనిని తిరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదానమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము ఒక బుడ్డి వెల రు. 1-0-0; డబ్బీ బుడ్డు వెల రు. 10-0-0

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రి,
ఎ. కె. ఎ సి.

ఆయుర్వేదనిలయమ్,

బెజవాడ

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టినుండు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంజీ ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆలివాన్యపు బొంబధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని విమలములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్తము పోగొట్టుటకు యింతటమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దర్శనియోగముచేతను మూర్తిద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను, పోగొట్టుటలో రాజువంటిది, రక్తమును తుద్రపరచి గోమలకు పటుత్వమున్న దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 రిధములగు పేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనంజీది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలుగు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0 0 పోస్తేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
165 వ్యవస్థ మొదలిపెధ, తిరువల్లక్కేడి మద్రాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦

అభినవమోహనము. ౦-౭-౭

ఈ రెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్విజేది, బ్రహ్మసందకాశ్రీ.

కుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)

డెబ్బి 1 పుటలు 520, స్లోకములు 2250,
వెల 2-8 0 పోస్తేజివేరు.

ఆద్రెస్. జి. శర్మ. కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦-కి-౬౬-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాధ్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విమోచి నంటివిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు

అధికముగా గోరువారు దగ్గరరైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

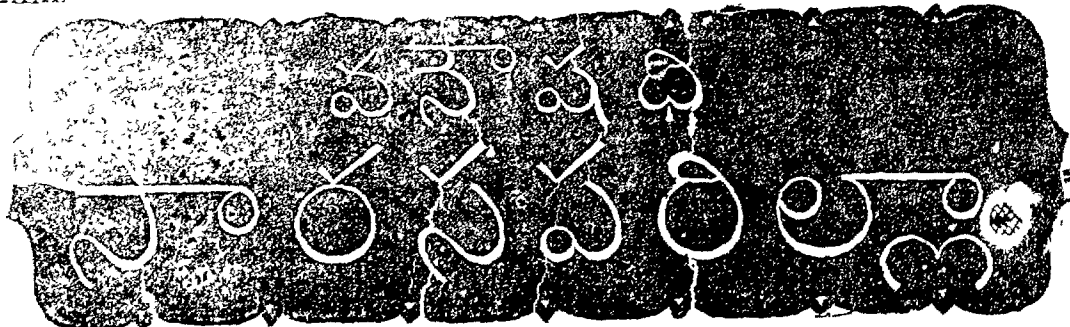
ఎ. పి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్

కెల్లిగ్రాం ఆశ్రమ

పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మోయు-సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. శ్మశ్మి, సాతవాయుపుష్కల, రసపట్టు, రక్తవిచారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన రయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితంతువులకు శుద్ధినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రు. 1-4-0.

డాక్టర్ డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనకవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమున దాఖలు.

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 12-వ తేది

ప్రేమరు కేసు.	బయటగోరన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
సి. శోభయ్యపాస్	బొంబాయి	4 ఆగస్టు	—	—
సిటిఆఫ్ మద్రాస్	కాకినాడ	9	లండను	—
ఎల్లెంగా	వాగపట్నం	9	—	—
ల్యూకర్ న	సింగపూరు	10	—	—
ఎక్ మా	రంగూను	10	—	—
టారా	మైసూరు	12	రంగూను	14

రానున్నది.

రాజా	జాబా	ఆగస్టు	కలకత్తా	ఆగస్టు
హావిల్ దార్	బొంబాయి	11	కలకత్తా	11
సుబేదార్	కలకత్తా	11	బొంబాయి	12
అంబా	బ్రీస్టు	11	రంగూను	11
మొనుండా	లివర్ పూలు	11	కలకత్తా	16
ఎన్.వి.ల్యూంగ	హార్ నోయి	11	—	—
జీరా గ్రేట్	కాకినాడ	12	కొలంబు	14
హాలివెర్	లండను	17	కలకత్తా	18
అంబాటి	కలకత్తా	31	నెటాల్	31

ఈతేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 12-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేది 12 వ తేది	ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము.		తేది 12 వ తేది	ఉష్ణోగ్రత
			అల్ప	వీధి		
కోలాలపురము	29.590	89.8	80.8	...	29.54	18.56
వాల్తేరు	29.618	88.6	78.3	0.03	18.21	13.60
కాకినాడ	29.636	89.6	79.7	...	22.12	14.17
బందరు	29.653	92.4	78.9	...	15.54	14.97
గుంటూరు	...	93.0	85.3	...	13.54	...
నెల్లూరు	29.684	97.1	78.0	0.07	7.92	6.88
మద్రాసు	29.705	93.4	76.1	...	8.29	9.48
కడపూరు	29.785	93.0	74.1	2.22	10.69	5.17
వాగపట్నము	29.733	92.3	76.6	...	5.46	7.14
కొలంబు	29.810	85.7	77.0	0.85	33.42	35.09
తిరువనంతపురము	29.854	79.8	73.8	0	20.37	35.06
చిత్తూరు	29.846	83.6	72.5	0.90	64.21	73.71
కర్ణాటక	29.841	80.8	72.3	0.22	79.48	35.25
మంగులూరు	29.821	82.1	73.2	0.81	97.07	93.04
బొంబాయి	29.780	85.0	77.2	0.20	52.55	50.55
హైదరాబాదు	29.690	87.2	72.2	0.09	25.41	14.86
అనంతపురము	...	96.0	74.1	...	5.05	7.41
బళ్లారి	29.786	95.0	78.7	...	4.05	7.40
కర్నూలు	29.734	93.0	75.6	0.02	11.15	12.05
కడప	29.733	98.6	77.1	0.11	10.82	11.49
తెంగులూరు	29.775	88.7	65.5	0.2	13.17	14.58
కొడైకనాలు	22.723	62.1	51.4	1.53	24.36	21.81
ఉదకమండలము	22.980	61.5	51.2	0.08	23.10	28.51
కోయంబూరు	29.774	85.5	71.2	...	3.44	7.50
తెల్లూరు	29.726	96.3	73.6	0.61	11.76	14.39
నెలము	29.783	93.0	72.8	0.27	13.06	16.54
తిరువనాపల్లి	29.769	93.2	75.8	...	4.61	8.80
పుదుకోట	29.762	94.3	72.5	0.68	7.99	11.17
మధుర	29.778	93.0	76.2	0.03	8.67	9.76
నిరువల్లి	0.98	5.42

చాల ప్రదేశములందు వాయుభారము తగ్గినది. చెన్నపురికి ముగ్ధమౌన పరిమాణము మెచ్చునట్లున్నది. ఇతిరవోట్ల మార్పుమయలేదు. మెనులోను, దత్తమండలములందు, పగటిపూట వేడిమి మామూలుకంటె నధికముగనున్నది. కర్నూటకమునందు తగ్గియున్నది. రాత్రులందు వేడి సామాన్యముగ గలదు. పడమటి తీరమున మబ్బులు దట్టముగనున్నవి. కడపూరులో నిన్న 2.22 అంగుళముల వాన కురిసినది. నెల్లూరులో 0.61 అంగుళముల వరిసినది.

మానవ:— బొంబాయిలోను, దక్కనులోను జరిగిన ముప్పులవలన రాజధానిలో చాలవోట్ల వర్షము కురియవచ్చును. ఆర్. ఎల్. ఎల్. జొన్న

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

వృత్తాంతములు.

చెరువుల తెగులు:— రాజమండ్రి తాలూకా గుమ్మళ్ల కొట్టినుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈ ప్రాంతముం దిప్పుటికి సుమారు నెలరోజులనుండి ప్రతిదినము వర్షము కురియుచున్నది. ఆ వర్షములకు చెరువులన్నియు పూర్తిగానిండి నవి. చెరువునీరు నిమిత్తము లేకుండ వాననీటికే పట్టుమై ఊడ్చులయినవి. ఇట్లుండగా నీనెల 6 వ తేది గురువారమురాత్రి 8 గంటలకు ప్రారంభమై తెల్లవారి 4 గంటల వరకు నెడతెడలేకుండ ఒక్కనెట్టున వర్షించినది. ఇదివరకే నిండియున్న చెరువు లీవాననీటికి ఆగక చాలభాగము గండ్లుపడి వేసవికాలములో నున్నట్లున్నవి. మా గ్రామముచెరువు ఈ తాలూకా చెరువులకన్నటికి విస్తీర్ణమునను లోతులోను మొదటిదని చెప్పవచ్చును. ఆట్టిచెరువే 7 తేది మే 12 గంటలకు పూర్తిగానిండి ఇప్పటివరకు మోకాలులోతున కలిగింపవై నీరు వెల్లుచున్నది. ఇకతక్కిన చెరువులనుగురించి వేరే వ్రాయనక్కరలేదు. కాలమానము ప్రస్తుతముగలకు సరిగానే యున్నది. మెరకనస్యములు ఊటలెక్కినవి.

క్రొత్తపల్లి వేంకట పద్మనాభ శాస్త్రి గారి మరణము:— వేంకట పద్మనాభ శాస్త్రిగారిని 20 సంవత్సరముల నుండి యాంధ్రలోకమునందలి భాషాభిమాను లెల్లరును వినియందురు వీరు భాషాప్రసూన మాలికయను శేరనొక గ్రంథమాలను చిగకాలము క్రిందటనే వ్రాలు తెదలించిరి. అందువల్లనే కవిప్రణీతమగు భీమభండమున బ్రకటించిరి. ఆనేక గ్రంథములకు ముద్రకారులయందు ముఖ్యులైయుండి ప్రయరించి. వీరుచెప్ప పురి యందుం చిగకాలమునండి శ్రీకోలంక వీరకరము సంస్థానముల జమీందారాణిగారగు శ్రీ రాజారావు చెల్లవ్యమ్మ రావుబహద్రుర వారికిని శ్రీ పితాపురము గాజావాకిని “ఏజంటుగా నుండి పనిచేయు చుండిరి. వైప్రభువ్యయమున శాస్త్రులుగారిని స్వజనము నట్లా దరించిరిగాని యువ్యోగనికలంజాదతేదకుల యలి శయోక్తికాను. శాస్త్రులువారికి గొన్ని యేండ్లనుండి మూగ్యుగము పట్టి కీడించు చుండెను. దానికై యెన్ని క్రమలైనఁ బడిరి. ఆగ్యోగ్యముచేడి మనపటి దాగ్యము లేకపోయెను. ప్రజ్ఞి వైద్యులచే శ్రీ పితాపురము రాజావాయు చెన్నపురిలోను, వీరికాపురమునను, వైద్యము చేయించిరి. ఆ వ్యాధికి దోషగాఁ గడుపులో బల్లమొకటి పట్టినది. చివర కీరంకు లోగములును శేరి యీ నెల 7-వ తేది శుక్రవారము నాటి రాత్రి శాస్త్రి గారిని స్వగవాసి గావించినవని వ్రాయుటకంటె యును వివాద ముష్ఫుల్లమున్న యది. వీరికి 7- సంవత్సరముల కయసుగల కుమారుడును భార్యయును గలరు. అని క్రొత్తపల్లి మార్యాపుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఒక శ్రీ సాహసము:— శుక్రవారమునాడు కలకత్తా కైదువీధి పోలీసుకోర్టునందు జానుకామెలో గారి మందర తాల తొల్లారాజా ఇన్ స్పెక్టరుగారగు హాసెనుగారు, గురువారము నాటిరాత్రి లోపరుసర్కలరు రోడ్డులోజరిగిన యొక బంది పోటునుగురించిన వృత్తాంతమునుజెప్పిరి. ఆకేసులో ఫిర్యాది నీజివాన్ బిలియయొక మహమ్మదీయ శ్రీ. ఆమె గురువారము నాటిరాత్రి 7½ గంటలకు లోపరుసర్కలరు రోడ్డు మీదుగ ప్రయాణముచేయుచుండగా, ఆకస్మాత్తుగ ఇద్దఱు మహమ్మదీయులుకచ్చి, ఆమెను ముష్టితో గట్టికొట్టి నేలకు కూల్చిరి. వాణ్ణొకడు ఆమెతో ముమ్మడి మోకాలుతో అణచివేట్టును, రెండవవాడు ఆమెద్రవన్న ఆభరణములను, 13 రూప్యములను తీసికొని వెళ్లివెట్టును తెలియవచ్చుచున్నది. ఆమె సులభముగా లొంగి నది కాదు. ముద్దాయల లోఒకడు ఆమెనుగట్టిగా నొక్కి వేయుచుండగ ఆమెడియుతే రీయమునడిసి, మొదటివాని మెదరుట్టుకట్టి క్రిందపడవైచి బిగ్గరగా నహాయముకై యజుచెను. అప్పుడు చుట్టుప్రక్కల నున్న ఇద్దరు రక్షకధికులు ఆప్రదేశమునకు పరుగునొని కచ్చి, ఆమె యు తిరియముచే సంధికుడయిన వారిని, బట్టుకొనిరి. రెండవముద్దాయ పోలీసువాని చూచితోడనే పరుగై పారిపోయెను. అంతట ఇన్ స్పెక్టరు హాసెనుగారు విచారణచేసి రెండవవొంగను దొంగిలించిన కమ్మవులతోగూడ బట్టుకొనిరి. కోర్టుఇన్ స్పెక్టరుగారు ముద్దాయలిద్దరు దుర్మార్గులును మోసగాంధ్రులును అనియును, ఇరుగుసొనుగువారికిని దేశమంతటికిగూడ భయముకలిగించువారనియునుజెప్పెను. కోర్టు ఇన్ స్పెక్టరుగారు, ఇదివరలో ముద్దాయలమీద ఏమైనశరములు మోపుటచే నేమో విచారించుటకై తేనువాయదా వేయదని ప్రార్థించిరి. వాస్తవానికి అంగీకరింప బడినది. ముద్దాయ లిద్దరును బందిఖానాలో రిమెండులానున్నాడు.

(తెంగలి)

చెంగల్పట్టు జిల్లా కోర్టు.

[వేయిగోపాలస్వామిగారి యెదుట]

ఫిర్యాది:—వాల్తేరు మీర్ సుల్తాను మోహిద్దీన్ సాహెబుగారు.

ముద్దాయ:— నార్తెరామ్ జిల్లా కలెక్టరు అజీజ్ ఉద్దీన్ సాహెబు బహద్రుగారు.

చెంగల్పట్టు డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారు మె. అజీజ్ ఉద్దీన్ సాహెబుగారిని నేరముమోపక విడుదలచేయుచు చేసిన తీరు మానముపై మె. మీర్ సుల్తాన్ మోహిద్దీన్ గారు దాఖలే చేసిన నవరణవిన్నపము 1-8-14 నిది అంగీకారమునకు వచ్చినది. వాది గారు స్వయముగా హాజరై, ప్రతివాదపక్షమున మె. కె. యు, హమారావు గారు కన్యకాపరమును గమనింపజరైరి. మె. మీర్ సుల్తాన్ మోహిద్దీన్ సాహెబుగారు చెప్పిరి. “ఈకేసులోని విషయముల విన్నవించుటకు బూర్గుము క్రిందికోర్టువారి చర్య నుగూడ విన్నవించవలసి యున్నది. ఈయభియోగ ప్రాముఖ్యతకు దగిన యెరువుతో డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు గారు విచారించి నావాదమును విసలేదు. ఈయభియోగారంభదశలో “ఈకన్యకాపరము చాలకాలము వాయిదాబడియును విచారించవలగుచున్నది. జిల్లాధికారిగానుండు నాకు వినియోగపని విశేషము గానుండును. కక్షిదారుల మారపు మకాములకు రావాడై చేయవలసియుండును.” అని డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. ఈ మాట లంతటివా దనదగినవి కావనకొందును. ముద్దాయ యొక్కపదవిబట్టి క్రిందికోర్టువా రియభియోగమున దూభి ప్రాయపడిరి. ముద్దాయకిని నాకునుగల సంబంధమునుబట్టి యీ యభియోగము వచ్చుట దురదృష్టమే యగుచుకాని, చక్రవర్తి వంటివారు సమయపడినపుడు న్యాయస్థానమున నిలచుచుండ, నేనెంతటివాడన? ఈ విషయము లన్నియు గమనించి క్రింది కోర్టువారు సహాసము గలిగి యభియోగము విచారించరైరిని నాకు విచారముగా నున్నది. నేను దగాకోరునని మద్యము వాడినట్లు మోసినేరము విషయమైన డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు 31 వేరాలాని సంఖ్యలు సత్యములుగావు. వారి యూహకు లోనైనవి. ఇట్టి యన్యాయ విషయములను, సాక్ష్యములేని సంగతులను, నాధారములేని డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారు నేను మోసగాడనని మద్యము యనుటకు న్యాయమైన సంగతి సందర్భములు గలవని, తిర్పుచెప్పిరి.” మఱియు సాక్ష్యమును బాగ్రక్షణఁ బరిశీలించి క్రింది కోర్టుతీర్పురద్దు నేను వాది కోరెను.

ఆకల మద్యముపక్షమున మె. హమారావుగా రిట్లు వాదించిరి. అర్థిదారు తరపు సాక్ష్యము, సాధనములు, మేజిస్ట్రేటువారి తీర్మానమున కాధారములై, యాతీర్పును బలపఱచుచున్నవి. యథార్థములైనవిషయములే వివరించిన మేజిస్ట్రేటుగారియం దేలోపములేదు. అర్థిదారునిండ్రి దగాకోర్, అని మద్యము వాడినట్లు తెచ్చిన రెండవనేరము విషయమై విమర్శించుచు ఫిర్యాది యిట్లు చెప్పెను. “ఇందువిషయమై స్పష్టమైన సాక్ష్యములేదని డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుగారు రుసుట తప్పు. సాక్షిచెప్పటలో, మద్యము వై ప్రకారమననది, యదయముననో, సాయంకాలముననో, యే సందర్భముననో, తెలియదన్న మాత్రాన మద్యము అన్న మాట దూష్యము కాకపోలేదు. ఎప్పుడేసందర్భమున మద్యము యా మాటవాడినది ముగ్గులుగారు సాక్ష్యములోఁ జెప్పకున్నను, వాడిట్లు చెప్పియున్నాడు. ముద్దైవై ప్రకారము వాడిట్లు ఋజువైన కాగణమునబట్టి మేజిస్ట్రేటుగారు దోషస్థాపనము చేసి, ఋజువుభారము ముద్దైదిగాఁదర్చకలసియుండెను” ఆకల ముద్దై ఫిర్యాదిని “నోరుమాటు” అనియు, ఫిర్యాదిని గూర్చి యితరులతో మామూలుగవును “వీడు, ఈయను ఘోరడు,” అనియు వాదన నేరము విషయమై వచ్చునెన. నెవన్ జెడ్డిగారు:—ఈమాటలు మూఁగింపు నేరమునని నీవు పట్టుదలగా వాదించెదవా?

మె. మీర్ సుల్తాన్, ఫిర్యాది:— లిప్పక కాదించెదను నేరమే యగును.

ఎ. ఏమాక్రిము నేరముగాదు.

ఫిర్యాది:—అట్లుంటు తిన్నగించు, నేరమే యగును.

జడ్జి:—అయ్యది వాక్యానుష్ఠముగుగాని నేరముకాదు.

ఫిర్యాది:—అనామకుఁడొకవాడట్లుభావించినప్పుడు.

నాకంటెనీతియందును వానిని రాజకీయ న్యాయస్థానమందు వైప్రకారము నిల్పుట తప్పుక విశేష తీరస్కారమే యగును.

జడ్జి:—నీవెవరో మనుష్యుఁడవు.

ఫిర్యాది:—జిల్లాజడ్జిని ఒమకఘోర! అని కిల్లివనతలెటలు భావించును.

జ. అట్లుంటు తిరస్కారమునకు. అది యగౌరవ సంభావనము గావచ్చును. శిష్యులలోని యాచార్యులమునకు చదివి యెట్లవ్వించుకో నాడును.

శిష్యాది యాచార్యులమునకు చదివెను.

జ. ఒక కవీంద్రుని వేటొక కవీంద్రుని "నేను మాయము" అను పుస్తకమును ఇట్లుంటు చదివినచు కును. అది తిరస్కారపు నేరమైనది బ్రతికినను నేను వారిని దండించు చుండవలసివచ్చెను.

శి. నేను హోమాతోనుండి యున్నాను, మర్యాద, గల వాడను.

జ. పురుగులవారికి, ఇతరులకును. ఇట్లుంటు బట్టి వ్యత్యాసములేదు. మహాపురుషుల మహాపురుషులు నేరముగాదు. గాఢయైన నేరమును.

శి. అట్లుంటు నింద్యము.

జ. నింద్యుడై తిరస్కారముగాదు. సందర్భములను బట్టి యట్లుంటు తిరస్కారముగాదు. నాయభిప్రాయము. మేజిస్ట్రేటుగా రీవిషయము లక్ష్యపెట్టక నిరసించియుండును. ఆవిషయమై తీర్పులో నేమైన వానియుండునుకొందును.

సామాన్యముగా — డిప్రీక్షమున్నుగాదు రూపించి నట్లువాదిగారి ప్రవర్తనము పర్యాయించిచిట్లుంటు మేజిస్ట్రేటు గారి తీర్పులో కోర్టునకు నూచించి విషయము ముఖ్యముగా నుదాహరణయై యుండును.

శి. నాకంటేవానిని "కుమారుడు" అనునామము కాదని కోర్టువారికి దోషమున్ను. నా యభిప్రాయములు కాదు. నిజము నేమియుమై భిన్నాభిప్రాయమునాదు మఱి కొందఱు నుండును. ఈ విషయమై మీయభిప్రాయము వెలి నినవిద నేనా విషయమై చెప్పవలసిన దేమియులేదు. ముద్దయి నావైపు ప్రేమచూపి, 'మాయము,' అనుట నేను ప్రమాణ పూర్వకముగా జెప్పటము, నాసాక్షులు వారిని దృఢీకరించు టయు, కోర్టునకు పరిశీలించియున్నారు. "దయచేసి యూర కుండును" అని ముద్దై యని యుండిన నాకాగ్రహము వచ్చి యుండదు.

సామాన్యము డిప్రీక్ష మునకు సాక్ష్యమును బట్టి యియ్యదికేవల మసత్యమునున్నది.

శిష్యా:— సామాన్యముగా! మీరే సందర్భమున మాట లాడుట చట్టమును బట్టి సరికాదు. నామాటల కడ్డముగా మాటా డుటకు తీరు స్వామ్యములేదు.

సామా. జరిగిన విషయములకు విరోధము గా నసత్యము లాపి కోర్టువారిని నేరదారికి దివ్యవపుడు నైవిధముగా నడచుటలాడుటకు న్యాయవాదుల కందఱకు స్వాతంత్ర్య మున్నది.

జ. ముద్దయి మాటలకు నీకడ్డము వచ్చినపుడాత డట్లని నట్లు డిప్రీక్ష మున్నుగాదు చెప్పవచ్చును.

శి. అందుకే ముఖ్య ముత్రమాయనగా రంధ్రము సత్యమడలేదు.

జ. డిప్రీక్ష మునకు గా రాయనకోర్టులో జరిగిన విష యములగూర్చి చెప్పటకు స్వేచ్ఛములను దగినవారు. మఱి యు నాయన నీ పక్షపు సాక్షి. అయిన సాక్ష్యమున నెఱుగు లెందుట నీకు న్యాయముగాదు.

అంతట ఫిర్యాది సరియైన మహమ్మదీయుడు కాడని ముద్దయి వాదన నేరమునగూర్చి చర్చించుచు, నానేరము విష యమైన తీర్పుభాగమును ఫిర్యాది చదివెను.

జ. ఆ తీర్పును నేను చదివినది, నీవు వినిపించి బని లేదు. నీ అర్జీనినే నంగీకరించవలసిన కారణమును రూపింపుము.

శి. సరియేనండి, నాయాశయము లేక గా— గలించిన మాతృదేవి, "దగాకోర్" అనుట మానభంధపు శి

జ. ఈ విషయమై చెప్పవలసిన ను ముందె చెప్పెతివి.

ఫిర్యాది వడ్డీపుచ్చుకొనుచు గనుక నేను సరియైన మహమ్మదీయుడను గానకుటుము మానభంధపు నేరము. ముద్దయికి గూడ వడ్డీకి సంబంధించిన లేవాదేవులుగలవు. కాబట్టి యాతడును సరియైన మహమ్మదీయుడుకాదు. ఇప్పుడైన మహమ్మదీయుడు కానివాడు వేటొక కని భ్రష్టుడ వని చెప్పవచ్చును.

జ. వడ్డీపుచ్చుకొను విషయమై మీలోబూర్వాచా రాభిప్రాయమేమి?

జ. అందును గూర్చిన సాక్ష్యము చదివెదను.

జ. కలదు. అభిప్రాయమేమి?

శి. అట్లుంటు న్యాయమేమి? నూజుకు దిగుటకు నావశ్యకమేమియుండదు. ఏవిధమైన యావశ్యము లేక, అప్రస్తు తముగా ముద్దైయుట రూపించెను.

సామా. ఫిర్యాదిని ముద్దయనుక నుద్దేశించినయొక ప్రశ్న మెట్లు సంభవమైయుండునో వానినిగూర్చి కోర్టువారి ప్రశ్న కదివనాదుగా డిప్రీక్షమున్నుగాదు చెప్పినారు.

శి. అప్రశ్న సంకల్పము కాదని మున్నుగానుతీర్చి. ఈమధియో గములోని సారాశముగాదు. ఆదినము ముద్దైయును వకేలు హాజరై యుండెను.

జ. నీవు ముద్దైవల్లి గా నందయోగ్యుడవా? అను ప్రశ్న యొక్క సంభవమునగూర్చి చర్చించు సందర్భమున నట్లుజరిగి నట్లు మున్నుగాదు చెప్పవచ్చును. మఱియు నొక్కొక్క యాడు సాక్షి గా విచారించబడిన తర్వాతగాని, అతడొక వకేలునేరమును కొనుటచేగాని, అతడు కక్షి దారుడెట్లు కాకుండునో నేనూహించ జాలకున్నాను. డిప్రీక్షమున్ను లుగా రసంగతము తీర్చిన విషయమువలన వ్యత్యాస మేమి యులేదు. అట్లుంటు మానభంగముని యేర్పడదు.

ఫిర్యా. అట్లుంటు నట్లుంటు 'తిరస్కరించుట' అను నేర మగుననియు నధికారియైనను నొకరిని తిరస్కరించ హక్కు గలవాడుగాడనియు నా యనువాదము.

జ. నీ అర్జీలో నుదాహరించబడిన నేరములలో నేవి మానభంగమునకు, నేవి తిరస్కారమునకు సంబంధించివి?

శి. ఒకటి రెండు మానభంగపు నేరములు, 'కోరు మాయము' 'సరియైన మహమ్మదీయుడుకాదు' అను మూడునాల్గునేరములు తిరస్కార దోషసంబంధములు.

ముద్దై ప్రవర్తనము తిరస్కారపూర్వకమై యుండెనని రూపించ ఫిర్యాది తన సాక్ష్యము చదువనాగెను.

జ. నీవు సాక్ష్యము జరుపుచున్నావా? నేను కాలము వ్యర్థపడచు. నీ అర్జీని నేనేల యంగీకరించవలయునో నీవు రూపించుటయే నాకు వలయు విషయము. నీ అర్జీ యంగీ కృతమైన, సాక్ష్యము జరుపుటకు వలయుంత సమయము గలదు.

మహమ్మదీయులలో నానామతములు గలవు లైశ్వ ర్యేష్టకో పూటకూలియంటిలో నొక హిందువు భుజించెనను కొందును. వేరొకహిందువు నాతని సరియైన హిందువుకాడ నుట తప్పుకాకపోవచ్చును. కాని, ఎట్లుయిన నేమి, అతడుతప్పు గా నెంచి కోపపడవచ్చును.

శి. నేను వడ్డీ తీసికొనిననేమి? అందున నేను సరియైన మహమ్మదీయుడను గాకపోను.

సామా!—అన్యవలననే నూటికి 18 వంతున వడ్డీ తీసి కొనుట.

జ. పూర్వాచారపరము కాని వానిని పూర్వాచార పరము కాడనుట 'నింద' అను నేరముకాదు.

ఫిర్యా. భోజనసమయముల నట్లుంటు నేరము గాకపో వచ్చును. సరియైన మహమ్మదీయుడు, సరి కాని మహమ్మ దీయుడు అను భేదమేలేదు. ఈ విషయమై మహమ్మదీయు పండితులసాక్ష్యము చదవెదను.

జ. 'ప్రావర్' అనునది యాంగ్లేయపదము. ఈ సామాన్య పద నిర్వచనమునై హిందూస్థాని పండితు లావశ్యములేదు.

ఫిర్యా. మహమ్మదీయు మతసంబంధముగా నామాటలు నిర్వచితములు.

జ. నాకాలము వ్యక్తమునయవలదు. మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగాదు నేరము స్థాపించుకయే 'ప్రోవిడెన్స్' దావా లలో సక్రమముగా సవరణకొఱచిన విన్నప మంగీకరించబడును. అది గాక, ఈయభిప్రాయముందు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగాదు మిక్కిలి శ్రద్ధతో సాక్ష్యముల బరిశీలించి, చక్కగ యోచించి తీర్పు వ్రాసినారు.

ఫిర్యా. అది సరియేకావచ్చును. కాని, ఈ యభిప్రాయ మున నట్లు జరుగలేదు. ఇయ్యది ప్రామాఖ్యమైన విషయము. అందుననే యీ న్యాయస్థానమున విన్నవించుకొంటిని. నే నికడ జెప్పవలసినదేమియు లేదు. సర్వము మీ కరగతము.

రంగూనులోని ఆంగ్లేయుల యలజశి.

రంగూను ఆగస్టు 10:— విరోధాసంగ్రామితిగతులు మాందలేలోనింగ్లేయులలో కొంతఅలజడిని కలిగించుచున్నవి. ఇక్కడను, మెయిమెయో, రంగూనులలోను ధర్మ నూటికి 25 వంతులు పెరిగి పోయినవి. యుద్ధముచాలకాలముందునేని డర్బారులో పెట్టిన ఆహార పదార్థములను, నిలువ చేయనివారు సస్థయి చేయవలసిగడతము దొరకుట కష్టము. వియ్యపుర లలో 100 బస్తాలు ప్రస్తుతము 295 రూపాయలమ్ముచున్నవి. కాని బజారులో 500 ధరయున్నది.

తెలుగు బాస.

దానిదురవస్థ.

(పుమే అలీసాగారిచే వ్రాయబడినది)

దత్తమాలి.

"క్రొత్త తెలుగు" టంచునొక * క్రొత్తపదంబును దీని వాసి ను నృత్యపువ్యాఖ్య వృత్తమున. మాలిక వ్రాసె నృసింహుడొలినా సత్తము. యెనోచెనో వి * చాచ్యముగాడలచేత లల్లనో తత్తము. తత్తముల * తామర తంపరలట్లు చేసి వి ద్వత్తనిసాటుచుకొ డెలుగు * పాండితి నేరనివారిమోల నె ల్లెయియ వృత్తమాలికల * నీచ్చివెనక గణపదమైన యా చత్తము శ్రోత్రమేయముగ * జాలవరించిన వారు మెచ్చి మీ చిత్తమురీతి మేమదియ * చేతుకుటంచు సాయపడ్డ గ్రీక్ మిత్తుల 'సాడ్డు' గమ్మలను మేలిప్రబంధములక రచించి వా రత్తరి గ్రామ్య భాషయను * నందజయన మునుంగుదీసి రా విత్తరి చంచలాక్షులను * విప్పి వివేక విశాలలోక ము న్నెత్తుగఁ జూడనా * నల * వెట్టికటాక్ష విలోకనంబులకొ మొత్తముమీద నాంధ్రజన * ముఖ్యులకొ విపరీత చేష్టగా నొత్తెను నంతమేలగ్గరిన * మున్నుతివానివిమర్శ * జేసి లో కోస్తరమైన హరించు * కూడెనటంచు విభీతభావులై ఇత్తరి వ్యావహారికపు * టింతిప్రబంధపు సాధమెక్కఁ గా లెత్తెనటంచు నెంచి * గతి * యించిన దానికి చింతనయ కా విత్తుల 'వేళ్లతో' చెటికి * నేయట కున్నట్లులై యీశ్వరం డత్తునో యత్తడో తెలియ * నై ప్రయత్నము కష్టమౌట వి ద్వత్తములార! నానుడులు * స్వచ్ఛమనస్సుల లైవినుండు సం పత్తివిపత్తి భాషకది * పలుకుడు "అమృత" "లమృ" ఇంక మే నత్తకు "లత్త" నేనునకు * నానకున్న విమృషముతో మఱిక. "వత్తును" బోతి, 'నిస్తు'నను * వర్ణవిలి ప్రపదంబు లొక్క చో బాల్సొంగూర్చి కావ్యముల * బుద్ధికివచ్చిన రీతిక జేర్చి పె నిర్విత్తములకొ గడింపబడి * పిల్లలచే చదివింపనుంచిరా పాత్తములక్కటా! చదువుపోయెను వ్యాకరణంబుమానె యా వత్తును, మాత్మభాషను శి * వంబునబోల్చి గళంబులోపలకొ గ్రొత్తగ పుట్టెగట్టుకుండు * కోవిదులారన నెమమామో చిత్తవయ్యె నార్యుల వి * చిత్రపరిటలడంగె నాంధ్రరా స్త్రోత్తర సత్త్వియత్తిములు * న్యూనల జెందె విరోధభాషములొ వెత్తెనములొ వహించ మఱి * పేర్చుకుమాండలికంపు బాసయే పాత్త మసాధుదోయెయది * పూజ్య మొతోచక తన్నులాడి సం విత్తునొలంగి పాతకుల * వేసటచూ లొనరించు గాన నీ క్రొత్తతెలుగుబాస "దివంగొత్తగ" మారుచు నద్భుతంబుగాఁ దత్తర మొంద వేళలను * ధామధురోక్షులనినక బోవ ద ద్వత్తముమైన జేకవిత్ * నూరక సామరపాళిచేత "చె ప్పిత్త" మటన్న సాగదది * వెట్టితలంపకు కుక్కతోకతో సత్తెనీతలంబులను * చల్లగ దాటంగఁ గోరుకట్టు మీ రిత్తప్రయత్నిములొ విఫల * రీతిని చాల్చుచుచేమకూర పూ ర్యోత్తరకోవిదులొ వియధులండిఁ నాడైయప్రయోగములొ మెత్తగలేచె; యన్నదది * మేలముకొక్కటి రెండుమాత్రమే; పాత్తము నిందబూతులను * పూరణ నేనుగలేదు జేసినకొ గత్తములీల నింద్యముయి * కావ్యవహుతి మహావివడ్డలా గుత్తకురూపియై చెడదె * యుజ్వల కాంతి వహింప నేర్చునే ముత్తము లగ్నిచేల్చుటయు * భూరజమందు పటిరవారిజా గ్రత్త దొలంగి నేయుటయు. * కార్యముట చనుకొన్న మీకుమే ముత్తర మీయనేరమున * మున్నుతి ముజ్జగములొ జయించియే వత్తు, గోత్రభిత్తియన * వందనములొ పదరించినపు మీ కత్తికి రెండువైపులని * గారపువాడిగలాదు భూపతులొ బత్తులనినాకు గ్రామ్యములు * వాడినవారని బొంకజంకరి బుత్తురు బట్టునప్పకవి * ముఖ్యుల లాక్షణిగ గ్రామ్యులకొ గుత్తకుగొన్నయట్లు, నిది * గో యద్యమేమి ప్రయోజనంబు దో యోత్తరణంబుజేంది పర * మోన్నుతవైఖరి గల్గకావ్యమే యుత్తముమై చెలంగు కవి * యుండిన పోయిన కావ్యము * ను నీ! బొత్తిగ నీచనూచకపు * బొం. నుడి వ్యవహారభాష యే యెత్తు * దాని కట్టినిల * యెత్తిన కుక్కయే గంగగోవునా నొత్తను దేశభేదముల * నొంది జనుకో పరియంపనోప రా పత్తునుటించు రూపముల * పదతిమార్చిన కత్తివానవ్యా వృత్తమువచ్చు భంశముయి * యాలగదగదమువచ్చు వాణిచే కత్తెను సత్త్విబంధముల * కేమికుచించు హాస్యనాటకా యత్త విదూషవాక్యముల * కై పో నేయునో యేమెగాని యా వృత్తితిరంగుగాదు, బుధా * తెనగొనవచ్చు? వాజ్మయంబునం దొత్తిడిగాని గల్లుఫల * మొక్క * కంతయులేదు తొల్లియే పత్తనశాసనంబు లుప * పత్తిపహించెనొ గ్రామ్యగాసచే; లత్తయేగాని యగ్గ బహు * శంబున నింపాంపనోన నె త్తెత్తి కంగిపోసినను * నిర్బడి బంగరగానిరీతి నీ జిత్తులలోగలూలక వి * శిష్టతనోందక తల్లిదాసనై నెత్తమునెను కంతయును * నేరిచి నూత్రము 'తెంపకుండగా

కృష్ణానదివరదలు.

ఆంధ్రపత్రిక 22 ఆగస్టునీరువచ్చుట

(మావిలేఖకులయొద్దనుండి)

సాధారణముగ నేటికంటే కృష్ణానదివరదలు వచ్చుచున్నాయందును. లంకలలోనున్న ప్రజల దుస్థితి వ్రాయవలసిన పదదు. వరదలవలన సంతకుమున్ను చేసిన వైరులన్నియుపాదగును. పశువులమేత కొట్టుకొని పోవును. తినగింజలు నీరు చెమ్మతగిలి బూజుపట్టి చాల భాగము చెడిపోవును. పశువులకు మేతలేక కృష్ణించును. ఇంట్లు కూలిపోవును. కొట్టుకొని పోవును. జనల ప్రాణములకే యొకప్పుడు మోసము వచ్చుచుండును. “నీయిలేటగట్ట” యనునట్లు యెంతటి బలవంతమైన ఇల్లునను నీటివేగమునకు కొట్టుకొనిపోవును. నీరుతీసిన వెనుక రోగము లనేకములుద్భవించి జనుల బాధించుచుండును. ఇంతటి వాడలచే జనలు కీడింప బడుచున్నప్పటికి నీ లంకల విడిచి నడికీవలకువచ్చి యేల యింట్లు కట్టుకొని మనుషుండ గూడదు? ఇందుకు ప్రభుత్వమువారేల తగిన వనతుల నేర్పరచి లంకలలో నున్న జనులను రక్షించరాదు? ఆయితే ఒక సం॥ తి గమనించవలెను. “జనని జన్మ భూమిశ్చ స్మృతా దక్షిణీయసి” అనునట్లు లేమ జన్మభూమియగు నాలంక విడిచి, జనులు రాలేరు. తమ జనని వైగల ప్రేమానుబంధమును త్రొవలలేక యిన్ని కష్టములకైన నోర్చియుండుట ప్రేమయొక్క మాహాత్మ్యమేకదా. లోకములో నన్ని ప్రేమల కన్న జనని ప్రేమించు ప్రేమను కర్పించుటయే కవికి సాధ్యమగును? లంకభూమిలో పండిన పంట సత్తుక లంకమేతను మేసిన పశువుల పాడి మాధుర్యము. అచ్చట కూరగాయల పండ్ల వసతిసేమానవుడు మఱగలడు? లంక జనమును తీసికొనిపోయి, జేపేంద్ర భవనమునను, సందనవనంబున నుంచినను, కొలదికాలంబునకే “అయ్యా! మా లంక భూములు” అని ప్రజలు ఆహారముల జేయుచుండురు.

భూములపాట.

మాడేడ్ల కొకతూరి లంకభూములను సేవ్యమునకు పాటపాడుదురు. ప్రభుత్వమువారికి లాభమేకాని రయిగులీద గిలియుండును. రయితులు దీదగిలిగయెడ ప్రభుత్వమువారికప్పుడునులాభములేదు. లంకభూములపాటవలనయొకరముగకు రూ॥40,00, 50లకువైగా కన్న పెరుగుచున్నది. వ్యవసాయము చేసిన రహితునిమాచిన కడుదీదగిలియున్నాడు. సర్కారునకు 50 రూపాయలుగట్టి, వ్యవసాయమునకు తగిన సామగ్రికై ఖర్చుపడి, ప్రతి సంవత్సరము వరదలనష్టములకు పాల్పడిన రయితెంటి సత్తుకలవాడైయుండనో యోజింపుడు? భూమిని నమ్ముకొనియుండుటకా వీలులేదు. మరల నేరయతునకే భూమిదక్కునో తెలియదు. ఇంత కష్టపడిచేసిన వరదపాటను పెట్టనలెగదా! ఇది రివరరిజర్వ రివరరిజర్వ అని యొక చెంప వాధించడాడంక. ఈ రివరరిజర్వ తరువాత, లంక ప్రజల కష్టములకు మేరలేదు. వరదలవచ్చి మేతకొట్టుకొని పోవు నపుడు నదిలో దిబ్బలవైపెరుగు రెల్లున రయితులుపయోగించుటకు వీలులేదు. అటులేదనైన కోసికొనియెడల 10, 15 రూపాయలు జరిమానా? పోనీ పరిమెట్టిచ్చెదరేమో యన్న అని యునులేదే! ఉపద్రవ సమయమున పరిపాలకులు ధనము నుచితముగ వెచ్చించి ప్రజలవాధను తప్పించుట రాజధర్మముగ పరిగణింపబడుట యెల్లరకు తెలియనిది కాదు. వారు సామ్యునువెచ్చించి మేతను కొని యిమ్మునుటలేదే. స్వేచ్ఛగా లంక దిబ్బలలో పెరుగుచున్న రెల్లువైకోసికొని పశువుల బ్రతికించుకొనుటకైన నుత్తేవునెల ఆప త్కాలంబున నియ్యరాదో తెలియకున్నది. వరదసమయమున పశువులన్నిటి యేమనివ్రాయదు? కోరుగల మానవులమొకతే వినబడనపుడు నోరులేని పశువుల మొరలేవనిండు? ఆజల స్వరూపుండగు నారాయణుని విశ్వరూపముననుచి నిష్ఠాంత పోయి యేమానవుడు ఆనందముపొంది యుండడు. శ్వశక్తివై జననినాశమునకు తలపడినప్పుడే మానవ ప్రయత్నములు వ్యర్థములు కాజాలవా? అట్లని అన్యోన్య సహాయములదని నాయభిప్రాయము కాదు.

II

కృష్ణానది తక్కువవచ్చుచున్నవని తెలిసి యీ నెల 9 వతేదిన బెజవాడకు పోతిని. నేనువెళ్లిన బండిలోనే కలెక్టరు రాయి దొరగారును, డిప్యూటీ కలెక్టరు సామోయిగారును ఉండవల్లి రేవునకుపోయి అచ్చటనుండి సాతూరుకేగ పయనమైరి. తాడేపల్లి వ్రేనులలో నుండగా బెజవాడనుండి కలెక్టరుగారికి తంబివచ్చినది. ఆనట్టవై 16 39 అడుగులు నీరువచ్చి

నదట. ఇచ్చటనుండి బెజవాడ వెళ్లితిని ఇక్కడవడిన గండిలో నుండి నీరునాల తీవ్రముగా ప్రవహించుచుండెను. ఇంజనీయర్లు ఇసుకకట్టలనెన్ని చేసినను ఆగుటలేదు. వరదలుగ్గివని ప్రజలు లంకలకు పోయి వారివారియింట్లను చాగుచేసికొనుచున్నారు.

ఈ వరదలన పాతూరుదగ్గర గండి తిరిగి ప్రవహించుట కారంభించినది. ఇంకను నాలుగడుగులు వచ్చునని తంతి వార్తలు వచ్చుచున్నవి. బెజవాడయొద్దను పాతూరునొద్దను ఇతరచోట్లను పడినగండ్లను పూడ్చుట కన్నెలక్షలు గావలెనో తెలియదు. పాపము లంకప్రజలనీతి దుఃఖకరము! బెజవాడ యొద్ద ఆనకట్టనిమిత్తమై నదినిపూడ్చి నన్నముచేసినందున నడి యెక్కువై ప్రతిసంవత్సరము యెక్కువనో తెగగట్టుచునే యున్నది. “కృష్ణా రివర్యాయుర ప్రోజెక్టు” విషయము ప్రభుత్వమువారి లోచించుచున్నాడు. చానిని త్వరలో నిర్మించు నట్లు ప్రభుత్వమువారు యోజించి, బెజవాడవైన నొక ఆనకట్ట కట్టినయెడ నీ యిబ్బంది చాలవఱకు తప్పదు. కృష్ణా ప్రవాహమునకు వికాలముగ ప్రదేశమున్న నింతకోతయొందదు. బెజవాడయొద్ద నది చాలభాగము పూడుచుటవల్ల పలుమారు ప్రమాదము వచ్చుచున్నది. కృష్ణానదైన ఆనకట్టకట్టిన సగ్గ విధముల జనుల కుపయోగముగనుండును. ప్రభుత్వమువారి రివర్యాయుర ప్రాజెక్టును అమలులోనికి త్వరగా తెచ్చి పని నారంభించెదరని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. అందున కృష్ణా జలమంతయు సాగకముగును. ఈ సందర్భమున మా జిల్లా కలెక్టరు జోతీంద్రనాథరాయి దొరవారు లంకలవానికి వ్యసాయపువనలకై అప్పుల నిప్పించివారిని గాపాడుట ధర్మము.

III

ఆగష్టు 8 వ తేదీ నుండియు కృష్ణానదీ ప్రవాహ మతి శయమై యిదిగఱకు తెగుబడియున్న పాతూరు గండిగండి నిరమితముగా ప్రవహించి వెనుకటిసారి మునిగిన గ్రామములన్నియు మరల మునిగినవి. బ్యాంకి కెనాల్ లోనుండి నీరెదురెక్కి 8 వ తేదీ రాత్రి 11 గంటలకు మెయికో కెనాల్ లో పడ సాగెను. కాని అంతయుపద్రవముకాలేదు. 9 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలనుండి తొల్లింటి మెల్లెం పూడి, గుంజిమెడ గ్రామములకుపుధ్యగాపడినగండిగుండా మెయికో కెనాల్ లోనికి నీరు వివరితముగా ప్రవహింపజొచ్చెను. దుగ్గిరాలలూరునొద్ద క్రింది కాలవల నన్నిటికి పరిమితిలేక నీరునదలి నారుకాని మెయికో కెనాల్ అంతకంతకు హెచ్చిపోవుచున్నది. అగునట్లు కనపడదు. దుగ్గిరాలలూరు నొద్ద మెయికో ఘూరు 12 అడుగులవరకు అయినది. కొలతబద్ధము మునిగిపోయి కొలత తెలియకులేదు. లాకుల వైగా నీరు పారుదలయగు చున్నది. కొన్నిచోట్ల కాలవకట్టలు పోరలుచున్నవి. మరొకచోట్ల తెగుటకు సిద్ధముగానున్నది. ఒకలాకు మాపరెండెంటు తప్పడి పి. డబ్లియు వెర్ల ఆఫీసర్లు యెవ్వరును నిలాకునొద్ద లేరు జనులు కాలవపొడవున కేయంబగట్లు తరుగులు, చిన్నకోతలు మొదలగు వారి పూడ్చుచు నిద్రాహారముల లేక లాకుల యొద్దకాలి కాయుండు నిలిచిపోని నిశ్రమలబడుచుండిరి 10 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు వెరకలపూడి తూమునను మెయికో కు గండి కొట్టవలసినదని దుగ్గిరాలలూరు మాపరెండెంటుకు ఎన్జిన్యూట్ ఇంజనీయరు గారు తెలిపినలాచెప్పెను. వీరు గండికొట్టబోగా వెరకల పూడి, మారంపూడి మొదలగు పల్ల గ్రామములవా రక్షుపన గావేయునజేయు లేక దుగ్గిరాలలూరు మాపరెండెంటుగారు తెలిపినలాగా ఎన్జిన్యూట్ ఇంజనీయరుగారికి తెలియపఱచిరి. శ్రీ ఇంజనీయరుగారు తామునచ్చుచుంటిమని జవాబును సంగిరి. 10 గంటలకునదికై తె.తా. తహశీల్దారుగారు దుగ్గిరాలలకు వచ్చినారు. జంపాలవారి ధర్మసత్తములో బసచేసిరి. కాల్య అంతకంతకు హెచ్చుచున్నది. ఘూరు 1 గంటకు శ్రీ ఇంజనీయరుగారు దుగ్గిరాలలకు వచ్చుచే తహశీల్దారుగారు గి కయంబగాతహశీల్దారుగారు లాకువద్దకువచ్చిరి. మాదు వారందఱకు ఆద్యభిముగను వివరీతముగను తోచుచున్నది. శ్రీ ఇంజనీయరుగారు గండికొట్టవలచినచో జనుల పొలిపిమియు చేయవలక గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరునొరగారికి తెలిగ్రామ ద్వారా తెలియజేసినారు. పోలీసుసిబ్బంది కొలకుగూడ తెలియజేసినారు. సాయంకాలము 5 గంటలయిన వైనచెప్పి

ములపడుచున్నారు. లాకులు ఆగునట్లు తోచున్నది. గ్రామమునిగిన వచ్చునెవ్వరయని భీతి గొల్పుచున్నది. శ్రీ తె.తా. తహశీల్దారుగారు ఎగువగ్రామమునకు వెళ్లిరి. జరుగవచ్చు సమాచారముల రేపుతెల్పెదను. కృష్ణానది ఆనకట్టవై 20 అడుగులు ఉన్నది.

IV

తెనాలిదగ్గర కాలువ పోగుట.
పూర్వముకంటే నష్టమువచ్చుట.
తెనాలి ఆగష్టు 12:— బోలెడుపోసి రయితులలో చాలమంది నారు కొనుక్కొనిరి. కూలిపనులు వెట్టుకొని కొందరు తిరుగ ఊడ్చిరి. కాని యింతలో వరదవచ్చి తుడిచి వెట్టుకొని పోయినది. రయితులు చాల కుంగిపోయిరి. మందు వీరెన్నియో పాట్లు పడవలసివచ్చును. ఈ పర్యాయము మెయికు కాలవ, కొమ్మయూరు, కాలవ, నిజాముపట్టణము కాలవలు కట్టలువీధ నుండి పోగిపోవుచున్నవి. నిన్న ఉదయమున తెనాలిలోని మాదినుపేట దగ్గర కాలవకు గండిగడినది కాని పూడ్చినది. ఈ పర్యాయము వరదలన పూర్వము ధానికంటెను విశేష నష్టము కలుగును. —తంబివర.

V

పంటలు నాశనమగుట.
పాడునూసునుండి నీరుకారుట.
గుంటూరు ఆగష్టు 12:—కృష్ణానదికి తిరిగి విశేషముగ వరదవచ్చినది. 22 అడుగులకు వైగా నీరున్నది. పడమట భాగమునందుండిన హెడ్డునూసుదగిలి నీరుకారుచున్నది. డి. పి. డబ్లియు అధికారులంత శ్రద్ధతీసికొనినట్లులేదు. వరదచే మునిగి పోయి నష్టపడుచున్న గ్రామములలోని జనులకు సహాయముచేసి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును, డిప్యూటీ తహశీల్దారు కాపాడుచున్నారు. అన్నములేక మాడిపోవుచున్న వారికి మద్దల మాణిక్యముగాను విరిగి అన్నదానము చేయుచున్నారు. పడమటి కట్టకూడ సురక్షితముగలేదు. పంటలు నాశనమై పోయినవి. జనులభయపడుచున్నారు. కాని ప్రాంతమేమియులేదు. —తంబివర.

VI

రెండేళ్లకిందటి వరదమాలమునే ఉండనిట్లు, పండ మంచములేక కష్టపల్లిప్రాంతముల దీదకావులు కన్న కన్నకష్టములు అనుభవించుచున్నారు. నెనుభూతమునలె, యీ యేడు మళ్లదాపరించినది! గ్రామములనే రూపుమాపిరి. వెనుక కరగట్టుకు పడినగండ్లు దేవభాతములయినవి. పొలములు చెరువులయినవి. చెరువులు దిబ్బలయినవి. నిలువనీడ, తినన్నము కట్టగడ్డలేక, వీదరయితులు, పిల్లలలో మేకలలో పశువులలో ఈ దురుగాలికి, వానకు, కణకుకూ కష్టపల్లి చెరువుకట్టలవై కడగండ్లు కుడుచుచున్నారు. ఆ చెరువుకట్టలకును గండ్లపడినవి. పశువులు కండ్లలో ప్రాణములు వెట్టుకొనినీర్చియున్నవి. వరద తగ్గుచున్నట్లు కన్నట్టినది. బ్రదుకుజీవుడా! అనుకొని నిట్లాచు తిన్నగా విడువకమునునే మెన్నటికంటె ఎక్కువగా మన్ననద మెన్న ఆనకట్టవై 20 అడుగులు. ఇప్పుడు 20 అడుగుల 8 అంగుళాలు, ఇంకా హెచ్చునట! గామరామా! పొద్ది వచ్చుచున్నట్లు జీర్ణిగ్రాంఢచ్చినది. నెత్తిని ఒక్కఉడుపు అడిచివచ్చుడు తన్నించుకొనవచ్చును. తలనంచుకోవచ్చునుక అడుపువై అడుపుకొనించువుడు గలియేమి? ఆప్రజల దుష్ట, యేమి చెప్పవలెను. అయ్యయ్యా! రెండేళ్లకిందటి వరదకు బందరులోని కృష్ణాజిల్లాసంఘమువారు బహు పరిశ్రమచేసి బందరులో బహుద్రవ్యమార్పించి ఆదీదజనులకు, అన్నకష్టము తప్పించి ఎంతో సహాయము చేసిరి. ఈసారి ఆట్టి సహాయము జరిగినట్లు తెలియలేదు. ప్రజల అవధి అపరిమితిగా నన్నది. చల్లపల్లి జమీందారు గారి గ్రామము లవియన్నియు. నిజముగా వారంత సహాయమే చేయవలసివా రిప్పుడు. ఆప్రజల ప్రయాసయంతయు, వారిపాలగుచున్నది. మరియు నా వీదరహితుల నెట్లుచియును పిల్చుకొనుచున్న బుణదాతలు సాహసకారు కష్టపల్లిలో నున్నారు. నివ్వసాహాయ్యముచేయని వీరెవ్వరును. దయా దాక్షిణ్యములండవు. గన్న మెయివారు, చల్లపల్లి జమీందారుగారు, మా దాల్చిరేని, మందు నాట్టినను, కండ్ల కట్టించి ప్రజల రక్షించగలమును. జమీందారుగారి గుండె కరుగవలెను. వాండ్రభాగ్య మెట్లున్నదో!

ఒక్కప్రాధాన. ఉట్టికెక్కలేనట్లు స్వస్థనకొక్క నేరదు. ఇతరులయిన గొప్ప సహాయములకంటె, ఈ ఆనకట్టనున్న వీదరయితులకు నాలుగవార్లపాటు, ఇంకా గంజిదానముచేయుట, ఆనకట్టకట్టము. అంధప్రతికాధిపతులు చేత మొదటిస్థగ్గులు తిమిదిగా కట్టించి, ఇతరుల సహాయమున ముగ్ధదగ్గులగుదురు గాక అని కోరుచున్నాము. ధర్మము సహాయముచేసి తీరవలెను. ఒకనిధి స్థాపించవలెను.

ఆంధ్రవత్రిక.

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 12 వ తేది.

బుధవారము.

ఆల్పేనునందు పునఃప్రవేశము

దేశ బాంధవ్యము సకల బాంధవ్యములలోను విశాలము, పవిత్రము, స్థిరము, ఉత్కృష్టము. కుటుంబ బాంధవ్యము, కుల బాంధవ్యము, జాతీయ బాంధవ్యము, దేశ బాంధవ్యమును బోలె సుస్థి ములుగావు. కుటుంబములు నశించును, కులము క్షీణించును, జాతీయంలేరించును, దేశము స్థిరము గనంచును. జన్మభూమి ఊసరక్షేత్రమైనను సుక్షేత్రమైనను, ఎడారియైనను సుఖపూరితంబైనను, పర్వతమయంబైనను జనాకీర్ణంబైనను వందనార్హము. ప్రేమకు భాజనము. శిశువులు తల్లులను నలెను, ఆపన్నులు దేవునిరీతిని, విదేశవాసులు స్వదేశమును నగ్రమేయముగ తలంచి యానందించుచుందురు. స్వదేశమునుగాని స్వదేశ బాంధవుల గాని చూచినపుడు సంతసము పొంగి పొరలుట యనుభవ వేద్యము. రక్ష బాంధవ్యము, భాషా బాంధవ్యము, జాతీయ బాంధవ్యము, దేశ బాంధవ్యమునందు మహత్తరములై ఫలప్రదములగుచున్నవి. స్వదేశ బాంధవుల సమాగమము మాతా పితృల సమాగమము రీతిని, సోదరుల సమాగమము విధమున హృదయరంజకమై పరమోత్సాహమును గలిగించును. నలువది నాలుగేండ్లగ ప్రాన్ను నుండి, తల్లినుండి బిడ్డవలె, విడదీయబడిన ఆల్పేను లొకెనుల పునఃసంయోగము ప్రాన్నుదేశస్థులకు పరమోత్సాహమును గలిగించినదను శుభవార్త దేశభక్తుల కందరికను నానందమును గలిగించుట సహజము. 1870 నందు జర్మని ప్రాన్నుదేశమును నోడించినది. యథాంతమునందు ప్రతిఫలముగ 300 కోట్లరూప్యములను ఆల్పేనులొకెను మండలములను ప్రాన్నుదేశము జర్మనునకు సమర్పించినది. ఆస్పటినుండియును జర్మని ప్రాన్నుదేశములకు ప్రబలవైరము పెరిగింది. ఆనైరఫలము వర్తమాన సంగ్రామముగ బడిమించుచున్నది. ఆల్పేనువాసులను స్వజాతీయులనుగ జేయుటకు జర్మని సకల విధముల యత్నించినది. భాషను భావములను మాన్యుటకుయత్నములు చేయబడినవి. పాఠశాలలందును గృహములందును జర్మనుపదార్థములు గరువబడినవి. ఆయాదేశములను సంగీకరింపనివాగు శిక్షింపబడిరి. ప్రజలు దండనమును ముదముతో సంగీకరించిరి. కాని ఆల్పేనువాసుల హృదయములు మాత్రము ప్రాన్నుదేశాయత్నములై యుండివి. నలువది నాలుగేండ్ల పడినట్లా కిప్పటికి విమోచనము గలిగినది. గత సోమవాసరమునందు ఫ్రెంచివారు తిరిగి ఆల్పేనునందు ప్రవేశించిరి. ఆల్పేను వాసులు స్వజాతీయులకు హృదయజైన స్వాగతంబు నొసంగిరి. సేనాధ్యక్షుడు శోభుగారు ఫ్రెంచి సైనికులు పునఃసాధనమునకు మార్గదర్శకులనిచెప్పియుండిరి. ఆ పునఃసమావేశమున గలిగిన యానందము ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యమునందంతటను ప్రతిధ్వనించుచున్నది. ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యమునకు నిలయమైన ప్యాసిఫిక్ సముద్రము లెంతటి యానందపరమమైనదియును న్రాయ నలవిగాదు. చిరకాల సమావేశమునలన గలిగిన యానందమును ఫ్రెంచివారు ఆల్పేను వాసీలందు నివసించెడి ప్రజాక్షేమమునకై వినియోగించి జాతీయ ప్రజాతత్వమును రూపుమాపి ప్రజాభివృద్ధినికొనియెదరు గాత!

సింధు షరగా గజట్టులో నొకయగ్గుత మగు నుత్తరపు ప్రకటింప బడినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సేవయందు గుమాస్తా నొకరిలను కొరువారు పోలీసువారి వద్దనుండి మంచినడతకు సస్పెండ్ చేసి కొని దానిని దరఖాస్తు ఫారముతో పంపుకొన నలెనట. తుదకు పోలీసువారు దరఖాస్తు దారుపై నేడిధమున యనుమానమును లేదనియైన నమ్మ బల్కవలెనట. ఈ విషయము చదువుట తోడనే యిది నిజముగా నుండునా యను సందేహము శోచించింది. ఈ దేశమున పోలీసు శాఖ యెట్టితిలో నుండునదియు లోకవిదితము. ప్లేట్టునును పత్రికవంటి ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికే ఆశాఖవారికి రాజకీయ సేరముల విషయమున పూర్ణాధికార మియ్యవచ్చునా యని చర్చించుచు నాశాఖకీ స్వాతంత్ర్యములు తగనని యభిప్రాయ పడియెను. అది ఘోరసేరముల విషయమున. ఈ వైయుత్తరు జీవన మార్గమునకు సంబంధించినది. పోలీసుశాఖ యుత్తమస్థితి యందుండి పూర్ణ స్వపరిపాలన కలిగి ప్రజా స్వామ్యమే యుండు దేశమందయినను నిట్టి విషయమున పోలీసు వారి కీకీతి యధికార మొసంగ బడదు. ఇది నాగ రకలక్షణమే కాదని చెప్పవలసి యున్నది. మద్రాసు లై మ్ము పత్రిక సలహా ముచ్చ నట్లు వేగుల వారి సూలమున దరఖాస్తు దారుని సంగతుల విచారింపించు పద్ధతి నెల కొల్పుటయు నసర్థదాయకమే. దరఖాస్తు దారుడు కొంత విద్యావంతుడు కాకున్న ప్రభుత్వ సేవకు పనికిరాడు! అవిద్య నేర్చుకొనిన తరువాత నెంతో కాలపాఠము చేయుటకు 25 సంవత్సరములలో పనిలో చేరినగాని పనికిరాడను సూత్రమునుచేపిలువడదు. ఈస్థితిలో కడపటి విద్యాలయము నుండి గుణవంతుడను సస్పెండ్ చేసిన చాలదా? ఇట్టి సందర్భము పొసగినప్పుడు స్థానికులగు ఘరానా మనుష్యులనుండి అట్టిసస్పెండ్ చేయినరాదా? ఈపద్ధతుల నన్నిటిని వదలి జాలుముకు పేరడిన పోలీసువారి చేతిలో నందరుక్యోధులను పారవైచుట ప్రజయందు మహత్తరమగు సవిశ్వాసము చూపుట యగును. ఇది మహానాగరకులును మహాదారులును నగుపాలకుల కేమాత్రమును తగదు. వాణ్ణి యపనమ్మకము చూపినచెడల పోలీసు రాజ్యమునకులోబడి ప్రభుత్వపు సేవకు నచ్చవారు నాధారణముగా సమర్థులుండబోరు. అశక్తులు, దుర్గుణులు, దురాశాపరులను బెట్టుకొని రాచకార్యముల చెడగొట్టుకొనుట రాజనీతి కానేరదు. ఒక వెళ్ళవైన నమూనాను యుత్తరపు నిజమేయెవచో ప్రభుత్వమువారి రీతిమర్మను గమనించి మార్గమును మరల్చుకొందురు గాకయని నమ్ముచున్నాము.

విహారము బరిస్సాల గవర్నరుగారికి మేజరు బి. డి. బోసు ఏ. ఎమ్. ఎస్ గారును శుక్లశర్మ గారును హైదరాబాదు రేవెన్యూ కమిటీవత్తమున నొకవిశ్లేషన నడిపియున్నారు. ఈ దేశమున బీదసాదలందరు ఆయుర్వేదవైద్యపద్ధతినే యుపయోగించుచున్నారనియు, అదియే యాదేశమునకు దగిన పద్ధతయనియు, మందులవెలలు మిక్కిలి తక్కువయగుటచేత సర్వజనానుకూలమయి తనరున దనియు నీవిజ్ఞాపనపత్రము తెలియపరచుచున్నది. విహారము బరిస్సాలలో ప్రభుత్వమువారు సంస్కృత పాఠశాలలను స్థాపింపనున్నారు. ఆ పాఠశాలలలో నాయుర్వేదవిద్య యొకభాగముగా నేర్పుట యాజ్ఞానశాఖను విజృంభింపజేయుటకు తగినమార్గమని సలహా యొసగబడియున్నది. ఒక్క ఆమండలములలోనే యిట్టియేర్పాటు లుండవలయునా? దేశమంతటను నిట్టియేర్పాటులే జరుగవలయునా? యనుట

మనకు విచారణీయము. పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రము కొంతవరకు మనదేశమున వ్యాపించియుండుట నిజమే. కాని జనసంఖ్యను పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్రముల సంఖ్యను బోల్చినయెడల మీ సమాద్రమున రాల్చిన బెల్లపుముక్కులనలె కనుపట్టెదరు. నూటికి తొంబదితొమ్మిదిగారు రోగపీడితులు మనదేశమున నాటువైద్యమువయినే ఆధారపడియున్నారనుట అతిశయోక్తికాదు. ఆంగ్లవైద్యము నూరింటికిని చేరునాయనుట సాశయాస్పదమే. చేరునను కొంద మన్నను అంతవరకు పట్టుకాలమునకు మితియేర్పరుపనైన రాకయున్నది. ఇప్పటి గ్రామవైద్యులు ఆయుర్వేదమువారను పేరొక్కటియేకని ఆవేద మెట్టిదో వారెంగరనుట, అనుభవైక వేద్యము, కాపున నీదేశమున నిప్పుడు కానవచ్చు నుత్తమ వైద్యసహాయము వట్టి యనుభవ జన్యము. అదియు నరుకు. అదికాని దానిని వర్ణింపనే పనిలేదు. స్థితిగతు లిట్లుండుటచేత ప్రభుత్వపువారి దేశపుప్రజలపై దయగొని సంస్కృతపాఠశాలలలో నాయుర్వేద మొక్క శాఖగా నెర్పరచి తగిన పరీక్షాసంఘమును నెలకొల్పి ఆంగ్లవైద్యులను సిద్ధముచేయు రీతినే ఆయుర్వేద వైద్యులనుగూడ సిద్ధముచేసినచో నొకవేళ సర్వవిధముల నుత్తములగు వైద్యులు బయలుదేరుకున్నను ఏదోయొకపద్ధతి ననుసరించి తాముపయోగించు వస్తువుల గుణగుణముల నెరింగి పనిచేయువా రేర్పడుదురు. వేనవేలు ప్రాణములు ప్రతిసంవత్సరమును దక్కగలవు. హైందవులు నిజముగా కృతజ్ఞులగుదురు.

ఇంగ్లండులో వార్తలనుమంజూరుచేయు సంఘ మేర్పడినది. ఆ సంఘమువారు సమృద్ధి నిచ్చిననే తప్ప నాకాయుధముల సంగతులు మనకు రాజాలపు ఒక్కజర్మను యుద్ధపుపడవ మాత్రము 10 వ తేదికి ముంచబడినట్లు తెలియుచున్నది. లీజుకోటల వద్ద ఘోర సంగ్రామము కానున్నది. జర్మనువారు పట్టణము స్వాధీనమున నుంచుకొని యున్నారు. పంజాబు కోటలలో నెక్కటిని పట్టబోయి వెరుకకు మరలినారు. కాని కొంచెముతో వదలునట్లు కానరాలేదు. జర్మనులు నిన్నటిదినము మేము సూచించినరీతిని లుక్సెంబర్గ్ దక్షిణభాగపు మూలమున ప్రవేశించి బెల్జియములో నొకమండలముగులుక్సెంబర్గ్ దూరనున్నారు. వారి వేగులపై న్యము కొంత ఆమండలములోని తూర్పు, ఉత్తరము, పశ్చిమములనుండు మూడుపట్టణములవరకు చేరినట్లు తెలియుచున్నది. ఫ్రాంసులో మ్యూజినది దక్షిణదిక్కుగా పారునప్పుడు దానికి సమానాంతరముగా పారు ఏయినునది వరుసగా సైన్యముల పన్ని జర్మనీవారు ఫ్రాంసును జొచ్చుటకుగూడ ప్రయత్న పడుచున్నారట. ఆస్ట్రియా రుష్యా సైన్యములును సంచలనము చూపుచున్నవి. రుష్యా సైన్యములు తమ దేశపు సరిహద్దులనుండు రొవ్వానుండి ఆస్ట్రియా వారికి చేరిన గలిషియానుండలి లెంబర్గ్ మాడికి పోవుచున్నారు. ఆస్ట్రియావారు తమ పోలిమేరలోని క్రాకోనుండి రుష్యాకు చేరిన దక్షిణపోలండులోని కీల్సు అను పట్టణమునకు నడుచుచున్నారు. ఈ కీల్సునకు కొంతదూర ముత్తరముగా నుండు బ్రెస్టులివట్ స్కియను చోట రుష్యా సైన్యములు కొన్ని చేరియున్నవని తెలియుచున్నది. మొత్తము మీద ఆస్ట్రియా రుష్యాలకును, ఫ్రాంసు బెల్జియములకు జర్మనీని, జర్మనీకిని ఇంగ్లాండునకును, ఆస్ట్రియా రుష్యాల సరిహద్దునను, బెల్జియము ఫ్రాంసు జర్మనిల సరిహద్దులు కలియుచోటునను, సమృద్ధముమీదను వరుసగా ఘోరసంగ్రామము నడువగలదని నూచనలు కానవచ్చుచున్నవి. ఇందునకు మొట్టమొదట విషయములగు ప్రదేశములు లుక్సెంబర్గ్, ఆల్పేనులోదేను, పోలండులనుటయు తోచుచున్నది.

TELEGRAMS.

GERMANS HOLD THE TOWN.

Subdugation of the Forts Attempted.

The Germans undoubtedly hold the town in a considerable force, having succeeded in penetrating between the ring of forts surrounding the city, and they are now doing their utmost to subdue the forts not only with artillery, but by means of the most gallant attempts at storming.

Splendid Defence.

The defenders are behaving splendidly, making sorties and keeping the assailants at bay.

Terrible Loss of Life.

The loss of life has been terrible.

A Great Battle Imminent.

Any moment now may see the titanic forces at grips.

Desperate Attack on Fort Seraing.

THE GERMANS REPULSED.

Eight Hundred Killed.

The Germans made a desperate attack on Fort Seraing, Liege, on Sunday night, but were repulsed. It is estimated that eight hundred were killed.

[Seraing is a town by itself, a western suburb of Liege.]

Uhlans at Tongres.

Cash and Food Stuffs Carried off.

BRUSSELS.—Uhlans have appeared at Tongres and carried off the cash in the Treasury and the available food. All were apparently famishing.

[Tongres is a cathedral town about twelve miles N. N. E. of Liege.]

The Battle of Altkirch.

French Lost a Hundred.

LONDON, August 11. (8 A. M.)—It is announced in Paris that the French lost a hundred killed and wounded at Altkirch.

Would-be Battles in Belgium and Alsace.

Austro-German vs. Franco-Belgian Armies.

Twenty-two German and Austrian army corps, consisting roughly of forty thousand men each, will meet the twentythree French and Belgian army Corps in Belgium and Alsace.

Both the Armies Ready.

LORRAINE.—Both the armies are completely mobilised and ready. The French army is already in Belgium joining hands with the Belgians.

German Attack on Mulhausen.

The French Stemmed the Attack.

LONDON, August 11.—The Germans in a force attacked Mulhausen, whereupon the French force which was smaller retired brilliantly and took up a strong position where they stemmed the attack. The French remain the masters in the upper Alsace.

Statements of the Press Bureau.

German Military Movements.

LONDON, August 11.—The Official Press Bureau says that three German army corps are still opposite Liege, two cavalry divisions are at Tongres and other German troops are entrenching along the line of river Aisne.

The large German force in Luxemburg has now reached the Belgian frontier German patrols are reported to be at Marche Gedinne and Arlon.

Austrian Advance.

The Austrians have advanced from Cracow towards Liege.

Russian Movements.

The Russians are moving from Rovno on Lemberg.

AUSTRO-SERVIAN OPERATIONS.

Austrian's Repulsed in Seven Attacks.

The Servian official account of the Austro-Servian operations shows that the Austrians attacked seven different points but were repulsed with a tremendous slaughter due to the effective marksmanship of the Servian artillery.

Rivers Covered with Austrian Corpses.

The valleys of the Save and the Danube are covered with Austrian corpses.

Heavy Servian Losses.

The Servian losses were heavy.

Austrians Left Servia.

Not a single Austrian soldier is now on the Servian soil.

The Offensive Side Given up.

Austrians have abandoned the offensive and are hurriedly entrenching, waiting for Servia to take the offensive.

India and the War.

(Associated Press Agency.)

The Indian Medical Mission.

CALCUTTA, August 11.—Dr. Subhawardy, who organised the Indian Medical Mission during the last war, has received many offers of service from Mahomedan and Hindu Medical men. Dr. Muljan, a Mahratta, now in

TELEGRAMS.

Bukharest, is making arrangements there, and Dr. Subhawardy's brother in Ireland has been instructed to recruit Indian Medical students.

THE INDIAN VOLUNTEERS.

A List Submitted to the Governor.

CALCUTTA, August 11.—A list of three hundred Barristers and Vakils willing to serve as Volunteers has been forwarded to the Governor to-day.

Anglo-Indian Volunteer Regiment.

CALCUTTA, August 11.—A meeting of the Anglo-Indians of Calcutta was held last evening for the purpose of forming an Anglo-Indian Volunteer Regiment for active Service. After the meeting was over 125 names were enrolled.

Armenian Volunteer Company.

It is proposed to form an Armenian Volunteer Company in Calcutta to be attached to one of the Volunteer Corps.

Loyalty of Bengal Mahomedans.

CALCUTTA, August 11.—An emergency meeting of the Bengal Presidency Moslem League was held on Sunday at 3 P. M. The following amongst others were present:—Nawab Nasirul Mumalik Mirza Shujat Ali Beg, the Hon. Mosharaf Hosain, Dr. Abdullah Alnamun Shrawardy, Moulvie Najmuddin Ahmed, Moulvie Mujibur Rehman, Moulvie Akram Khan, Moulvie Muniruzzaman and the Hon. A. K. Fazalul Haq. It was resolved that the following telegram be sent to the Private Secretaries to the Viceroy and the Governor of Bengal:—"The Presidency Moslem League beg to assure the Government of the steadfast and devoted loyalty of the Mahomedans to the British Crown and of their readiness to place their services at the disposal of the Government."

AN EDITOR'S OFFER.

Of a Hill for Military Purposes.

Mr. Rustom Vatcha Ghandy, Editor and Proprietor of the "Sanj Vartaman," Bombay, has placed at the disposal of the Government of India his hill, Dolphin Nose, situated at Vizagapatam, for military purposes. The hill is well-known for its strategic position, and when it was in the possession of the Dutch in the 18th century they placed a battery there, the fortifications of which are still in existence. Dolphin Nose is fifteen hundred feet in height and overlooks the site of the proposed harbour. Its importance from a military point of view was recognized by Sir Horace Bell, eight years ago, and many others have drawn attention to its value.

Departure of Steamers.

CALCUTTA, August 10.—The Harrison Liner "Politician" and five other steamers left the port to-day. An Austrian Lloyd and a Greek steamer will leave tomorrow in ballast.

The Bengal Legislative Council.

An Extraordinary Meeting.

CALCUTTA, August 11.—An extraordinary meeting of the Bengal Legislative Council was held to-day, the Governor presiding. His Excellency invited the co-operation of the Council with the Government in dealing with any matters affecting the public welfare that might arise out of the present situation.

The Governor's Speech.

The Governor said the loyalty of Bengal was undoubted. There might be a few revolutionaries who wished to overthrow the Government of His Majesty the King-Emperor but the vast majority of the people were loyal in the true sense of the word. In Bengal the people trusted the Government would do all it could for their welfare. The people could help the Government in various ways and he hoped they would do so. Turning to the question of rise in the price of food stuffs, His Excellency said that the matter had been brought to the notice of the Government. Taken as a whole, the prices were not rising to an alarming extent. As regards the trade, war must check it. Nothing could stop that, but it was to the interests of the Government not to allow it to fall off any more than possible. If mills were compelled to close, thousands of mill hands would be thrown out of work, and they knew what a danger that would be. He hoped mill-owners would give them warning so that they might be prepared. Then again wicked and baseless rumours were being circulated. Individuals trading on the ignorance of the poor classes had been falsely representing that the currency notes had fallen much below their value and had induced the illiterate people to part with their currency notes for much less than their face value. There could be no depreciation in the value of currency notes so long as the Government was solvent and there could be no doubt that the Government was solvent. In a certain newspaper an article had appeared headed "How Government can help the people in the present crisis?" He had read that article and it struck him it might very well have been headed "How people can help the Government in the present crisis?"

The Resolution.

His Excellency then moved the following resolution:—This Council desires to convey to H. M. the King-Emperor our expression of its profound loyalty and devotion to his throne and person and its entire confidence in the Government by law established in British India and to place on record its firm resolve to co-operate with that Government in carry out all measures which may be found necessary to secure the safety and welfare of the public.

The Resolution which was supported by a number of non-official members was carried unanimously.

USE OF TELEGRAPHIC CODES.

Extension of Permission Urged.

The Hon'ble Mr. Stewart urged the extension of permission to use the telegraphic codes by Banks and firms.

TELEGRAMS.

Further Concession Expected.

[Sir William Duke hoped that in the course of a day or two a further concession would be made.]

Mr. Dadabhoy Naoroji's Letter.

A COMPLIMENT TO LADY HARDINGE.]

And Sympathy with the Viceroy.

BOMBAY, August 11.—Mr. Dadabhoy Naoroji has addressed the following letter to the Indian public:—We have this year to mourn over the profound sorrow for the sad bereavement of His Excellency the Viceroy by the death of Lady Hardinge. The loss to the people of India especially to women of India is incalculable. She leaves in the heart and affection of the people of India an everlasting monument of herself as a benefactor.

THE PRESENT CALAMITY.

Indians' Place in It.

What calamity to the world is at present happening war in Europe. What is our Indian's place in it. We are a people of the British Empire. Let us see what our duty and position is. If ever India expects to attain again the former glory on the advanced character and scale of the modern British civilisation of liberty, humanity, justice and all that is good, great and divine, it shall be at the hands of the British people and British people as the self governing members of the British Empire. We are all British citizens of great British Empire and that is at present our greatest pride. On the other hand is the Britain engaged in the present great struggle for some selfish purpose for the extension of her own dominion and power? No. It is simply for keeping her word of honour and for righteously discharging her solemn obligation for peace and welfare of minor and weak powers. Fighting as British people are at present in righteous cause to good and glory of humane dignity and civilisation and moreover being a beneficent instrument of our own progress and civilisation, our duty is clear to do anything to support the British fight with our life and property. I have all my life been more of a critic than a simple praiser of the British rule of India and I have not hesitated to say some hard things at times. I can therefore speak with the most perfect candour and sincerity what the British character is what civilisation of the world owes to the British people for the benefits past as well as benefits to come. Yes, I have not the least doubt in my mind that every individual of the vast mass of humanity of India will have but one desire in his heart viz to support to the best of his ability and power, the British people in their glorious struggle for justice, liberty, honour and true humane greatness and happiness.

Whole-hearted Support Throughout.

The Princes and people of India have made already spontaneous efforts and until a victorious end of this great struggle no other thought than that of supporting wholeheartedly the British nation should enter the mind of India.

VERSOVA, 10th August 1914. —DADABHOY NAOROJI.

GERMAN VESSELS IN THE PORT.

High Court as Prize Court.

CALCUTTA, August 11.—Regarding the German vessels in the Port the High Court would proceed to exercise jurisdiction of Prize Court.

THE PROPOSED FIELD HOSPITAL.

Half a Lakh Subscribed.

BOMBAY, August 11.—Half a lakh of rupees has been subscribed towards the supplying of a field hospital from the Bombay Presidency.

A Loyal Meeting.

BOMBAY, August 11.—It is understood that the Hon. Mr. P. M. Mehta will preside at to-morrow's great meeting at Town Hall when the citizens of Bombay will give expression to their feelings of loyalty in regard to the war. The Mahomedans had arranged a meeting for the same purpose, but have cancelled it so as to make the Town Hall meeting the more representative of all communities. A large number of ladies having expressed wish to attend the meeting the organisers have decided to reserve the first four rows of seats for them.

Allahabad.

RISE OF PRICES.

Local Governments Consulted.

ALLAHABAD, August 11.—The Government of India have addressed the Local Governments for information on the question of rise of prices and for their views on the subject.

Rangoon.

THE HANSA LINER IN COLUMBO.

Denied to be a Hansa Liner.

RANGOON, August 11.—With reference to the Hansa Liner taken into Colombo by H.M.S. "Espiegle," the local Agents, Messrs. Graham and Co., now say that this cannot be the "Alesia," which is not a Hansa liner. They have no reason to believe that the "Alesia" will not arrive in Rangoon.

Marine Insurance Rates.

The Burma Marine Insurance Agents Association have received a cablegram from London, stating that Marine insurance rates are hardening considerably owing to lights having been extinguished, buoys removed and the presence of mines which may cause the sinking of steamers.

Suspended Sailings.

Outward sailings of the Bibby and Henderson lines steamers have been suspended from Gloucestershire onwards and Martaban onwards respectively.

Bazaar Prices.

Bazar prices of local foodstuffs have gone down to some extent.

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

GRAVE SITUATION AT LIEGE FORTS.

FIGHT AT MULHAUSEN; BRILLIANT FRENCH CONDUCT.

Grand Old Man of India's Enthusiastic Letter.

3000 VOLUNTEERS EVERY DAY IN ENGLAND.

WONDERFUL ENTHUSIASM ALL OVER THE BRITISH EMPIRE.

(REUTERS' AGENCY).

News from Belgium is rather grave. The Germans have hold of the city and are attempting taking the forts. Not even one of them is likely to yield and how long and how bloody the fight round Liege will be none can foretell. A quiet place Tongres 12 miles NNE of Liege has been taken by the Germans. A desperate attack on Fort Seraing is reported and the Germans are said to have been repulsed with 800 killed. Further battalions of Austro-German Armies are marching into Belgium and Alsace and an equally strong force of French and Belgian combination has already formed in defence thereof. German patrols are reported to have penetrated, probably in pursuance of the policy of marching through Luxemburg, to three places in the Belgian Province of Luxemburg forming, as it were, the three vortices of a triangle-Northern, Eastern and Western. German troops are also reported to be entrenching themselves in the line of the River Aisne in the North Eastern border districts of France. The Russian advance guards are concentrated, with probably further armies in the rear, at Brest-Livotskii a very convenient and historical centre to direct operations towards both the Austrian and German Frontiers. Austrian armies are moving towards Russian Poland from Cracow on the Austrian frontier to Kielce in Southern Poland. The Russians, presumably a section of the army apart from the concentrated troops at Brest-Livotskii, are moving from Rovna on the Russian borders to Lemberg in Austrian Galicia. A Press Bureau is established in England and all communications concerning naval war must have its sanction. So it is to be inferred that not much will be forth-coming at anything like a rapid rate. Still, preparations and enthusiasm are immense. India is doing her share by organising Ambulance societies, Indian Medical Missions, Anglo Indian and Indian Volunteer Regiments, monster loyal meetings and liberal princely donations.

Great Britain the War.

LORD ISLINGTON APPOINTED. Under Secretary for Colonies

LONDON, August 10—(10-40 P.M.)—Lord Islington has been appointed Under-Secretary for Colonies.

A NEW ADMIRALTY APPOINTMENT

LONDON, August 11—(8 A.M.)—Admiral Sir George Callaghan has been appointed Principal Naval Aid-de-Camp and to the special service war staff of the Admiralty.

A GERMAN SUBMARINE SUNK

LONDON, August 11—(8 A.M.)—Mr Churchill announces that H. M. Cruiser 'Birmingham' sank a German submarine on the 10th instant.

AMNESTY FOR STRIKERS AND SUFFRAGETTES

The strikers and suffragists imprisoned in England have been granted an amnesty.

DEFENCE OF IRELAND

Despatch of Territorials Countermanded

The Government have countermanded the despatch of Territorials to Ireland to replace the regulars.

Irish Volunteers to be Equipped

Mr Asquith has informed Mr Redmond that Earl Kitchener will do everything to equip and organise the volunteers in Ireland.

THE CALL TO ARMS

Response to Lord Kitchener's Appeal

LONDON, August 11—(1-20 A.M.)—Three thousand are enlisting daily in response to Lord Kitchener's appeal. The recruits are of a superior type.

FOOD PRICES

Re-adjustment and Reduction

The Government has re-adjusted and reduced food prices and there is a slump in vegetables and fruit in Covent Garden. The price of fish is about normal. Salmon has attained record in cheapness owing to the cessation of export.

BOY SCOUTS RECOGNISED.

For Non-Military Public Service

The British Government has recognized the Boy Scouts for non-military public service.

BRITISH CENSORSHIP ON NAVAL MATTERS

Nothing whatsoever will be published in Great Britain concerning the naval matters except when issued by the newly constituted Press Bureau.

PRINCE OF WALES JOINS GRENADIER GUARDS.

The Prince of Wales yesterday joined the first Grenadier Guards and began his duties immediately.

INDIAN RESIDENTS' PATRIOTIC ADDRESS

Submitted to the King.

Lord Crewe has informed the signatories of the patriotic address presented to him last week by Indian residents and visitors for submission to the King that he has great pleasure in submitting to the King-Emperor their notable tribute of loyalty. Lord Crewe adds that he has been deeply impressed by the sentiment of sincere and unselfish devotion to the common cause of the Empire which was so eloquently expressed in the address.

THEIR MAJESTIES AT ALDERSHOT.

Ovation from the Troops

LONDON, August 11—Their Majesties visited Aldershot to-day where they received an ovation from the troops.

British Colonies and the War.

AUSTRALIA

Commonwealth Navy Transferred.

LONDON, August 11—(8 A.M.) MELBOURNE.—The Commonwealth Navy has been formally transferred to the Admiralty till the conclusion of the war.

THE AUSTRIAN EXPEDITION.

Leading Warehouses' Loyalty.

LONDON, August 11—(4-20 A.M.)—MELBOURNE.—The leading warehouses here announces that it will give its employees accompanying the Australian expedition one month's full pay and thereafter half pay and will keep their positions open for them.

Unprecedented Loyalty in Tasmania.

LONDON, August 11—(4-30 A.M.)—LAUNCESTON.—An unprecedented manifestation of loyalty is occurring in Tasmania, and applications to join the expedition are pouring in from all quarters.

NEW ZEALAND AND AUSTRALIA.

Patriotic Funds Offered.

Patriotic funds have been opened in New Zealand and Western Australia.

Holland and the War.

Dutch Industries Affected.

LONDON, August 11—(4-20 A.M.)—Four thousand diamond cutters in Amsterdam have been rendered idle by the war. Other Dutch industries are being closed.

Mobilisation of Turkey.

Balkan Interests at State.

LONDON, August 11—With Serbia and Montenegro formally hostile to Austria, the greatest interest attaches to the position in the Balkans, especially with reference to the mobilisation of Turkey, though the latter has hitherto shown no direct intention of joining in a general conflagration.

BULGARIAN MEASURES.

For Protection of Her Frontiers.

Nevertheless it is significant that the Bulgarian Premier announces that, while Bulgaria is resolved to maintain her neutrality, yet she is compelled to take measures with a view to preventing or repelling any violation of her frontiers.

A TURKISH IRADEH.

Supplementary War Credit.

A Turkish Iradeh has been issued authorising a supplementary credit of three millions sterling for the War Minister.

RUMANIA SILENT

Divided Opinion in the Country.

Rumania remains silent, and opinion in that country is very divided.

Russian Advanced Guards Alone Active.

Rear Armies Nearly Ready

Regarding the Russian forces a line drawn north and south through Brest-Litovsk fairly represents the line on which the Russians are assembled. The movements reported on the two flanks are of doubtless only those of the Advanced Guards but they suggest that the armies in rear may be nearly ready to support them and that the issue will be joined before the end of the month.

[Litovsk better known as Brest-Litovsk is a strongly fortified town of Russia with a convenient position in relation to the frontiers of both Austria and Germany. The town has had a great deal of military history.]

GERMAN PRISONERS.

LONDON, August—(11-8 A.M.)—There are eight-thousand German prisoners in Belgium.

The Assault on Liege.

An English Correspondent's Account.

LONDON, August 11—(4-20 A.M.)—An English correspondent who was present at the first assault on Liege says that the German artillery practice was perfect. The shells exploded in the ramparts of the forts and smashed the disappearing carriages of the guns of Fort Fléron, which was silenced. The Germans attacked in close order. A question in the mouth of every inhabitant of Liege was "When will the English come?"

[Fléron is one of the twelve forts which make up the fortifications of Liege.]

Only Fragmentary Details Available.

LONDON, August 11—(1-40 P.M.)—Only fragmentary details of the operations are arriving from Liege.

విరోధా మహా సంగ్రామము

లిజుపట్టణములోని సందిగ్ధావస్థ.

బ్రెస్టు-లిటోవస్కుల రష్యావారి సైన్యమున చ్చివడుట.

ఇంగ్లాండు.

కలీనియట్ అందరు సెక్రటరీ.

లండను ఆగస్టు 10:—కలీనియట్ డిపార్టుమెంటునకు అందరు సెక్రటరీగ లాన్డన్ ఇన్ లింగ్వును గారిని నియమించిరి.

సౌకా సంఘము.

అడ్మిరల్ సో జార్జ్ కల్లహూక్ గారు.

లండను ఆగస్టు 11:—అడ్మిరల్ సో జార్జ్ కల్లహూక్ గారిని సౌకా శాఖయందు ప్రధానరత్నక భటునిగ నియమించిరి.

ఈ యుద్ధసంబంధమున సౌకా సంఘమునందు ప్రత్యేకముగ వీరు నియమింపబడిరి.

ఇంగ్లాండు, జర్మనీ.

బ్రిటిష్ యుద్ధనావ జర్మనీవారి నావను ముంచుట.

చర్చిలు గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ నెల 10 వ తేదీని బర్మింగ్హమ్ ఆను చునయుద్ధపుటోడ జర్మనీవారి యుద్ధనావ (నీటిలో మునిగి నడుచుచున్నది) కొకదానిని ముంచి వేసెను.

ఫ్రై దీలను విడుదల చేసిరి.

ఇంగ్లాండులో ఫ్రైదులో నుంచబడిన సమీప ద్వారము, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవాదినులు విడుదలచేయబడిరి. వారితప్పలు తుమింపబడినవి.

టెరిటోరియల్సు.

బర్మింగ్హమ్ నుండి సైనికులపై టెరిటోరియల్సును పంప దొరతనమువా రుత్తరువుజేసి, ఆయుధ్యపు నిష్పాకు త్రిప్పివేసిరి.

విఘ్న స్వచ్ఛంద సైనికులు.

ఆస్కిన్ గారు చెప్పించుకొని కిట్టు తెలిసిరి—ఇంగ్లాండు లోని స్వచ్ఛంద సైనికులకు సాధనసానుగ్రి మొదలగు గావల సినకన్నయ, కిరెనరు ప్రభువు గారిప్పించును.

క్రాంతి నికులు చేరుట.

లండను ఆగస్టు 11:—కిరెనరు గారి విజ్ఞాపనాఫలితముగ రోజునకు 8000 మంది సైన్యములో చేరుచున్నారు. ఇప్పుడు చేరుచున్నవారు పూర్వమువారికంటె మంచివారు.

ఆహార పదార్థముల ధరలు.

ఆహార పదార్థముల ధరలను దొరతనమువారు తగ్గించిరి. కవెంటు గార్డులలో కూరగాయలభగలును పండ్లభగిదును మంద ముగా నున్నది. చేపలభగిదు ఎప్పుటివలెనే యున్నది. సాల్మన్లు చేపలనెగుమతి చేయుటలేదు. అందుచేత నివి మిక్కిలి చవుకగా నున్నవి.

ఆస్ట్రేలియా.

వర్తకనాయకుని బోధావ్యము.

అల్బుమాక్ ఆగస్టు 11:—ఇప్పటి వర్తకలలో నాయకుడొకడు తన పనివారికిట్లు తెలిపెను. ఆస్ట్రేలియావారు యుద్ధమునకు పంపుచున్న సైన్యములోజేరిన మాషనీవార్డు కందరికిని ఒక నెలవరకు జీతము పూర్తిగాను అటుమీద నగము జీతమును ఈయబడును. వారు తిరిగివచ్చినతరువాత వారిపనులు వారికియ్యబడును.

టాస్మేనియావారి ప్రభుభక్తి.

లాక్ సెప్టక్ ఆగస్టు 11:—టాస్మేనియావారు తమ ప్రభుభక్తిని వెల్లడించుచున్నారు. ఇదివరకన్నాడు నిట్టిదెరుగము. ప్రతివోట నుండియు సైనికులలోజేరుటకు దరఖాస్తులు వచ్చుచున్నవి.

న్యూజీలండు.

చందాలు వసూలుచేయుచున్నారు.

న్యూజీలాండునందును పశ్చిమ ఆస్ట్రేలియా యంగ న చందాలు వసూలుచేయుచున్నారు.

ఇంగ్లాండులోని హైందవులు.

క్రొవ ప్రభువుగారి జవాబు.

లండనులోనున్న హైందవులు తమ ప్రభుభక్తిని వెల్లడించుచు క్రొవ ప్రభువుగారికి విన్నపము సంపించి యిదివరలో తెలిసి యున్నదిగద. ఆవిషయమునందు సంతకములు చేసిన వారికి క్రొవ ప్రభువుగారిట్లు తెలియజేసిరి. మీ ప్రభుభక్తిని శ్రీచక్రవర్తిగారికి వివేదింప నాకెంతయుసంతోషముగ నున్నది. నామ్రాజ్యమునందు మీకుగల హృదయ పూర్వకమైన భక్తికి నాకెంతయు తృప్తిగలుగుచున్నది.

బాలభటులు.

దొరతనమువా రంగీకరించిరి.

బాలభటులు యుద్ధసంబంధములేని యితర వ్యవహారములపని జేయవచ్చునని బ్రిటిష్ దొరతనమువా రంగీకరించిరి.

హార్టల పరిశోధన.

లండను ఆగస్టు 11:—బ్రిటిష్ యుద్ధనావలు, ఎక్కడ నున్నవో, ఏమా, ఎంతమాత్రము బ్రిటిష్ పత్రికలలో ప్రచురింపరాదు. సౌతనముగ ఏర్పరుపబడిన “హార్టలు తెలియజేయు సంఘము” వారు స్వయిచేయునని ప్రచురింపవచ్చును.

యువరాజుగారు.

లండను ఆగస్టు 11:—యువరాజుగారు విన్నగెనడి యరుగార్డును నేనలోచేసి వెంటనే పనిపూర్తిగంభించిరి.

రాజదంపతులు.

లండను ఆగస్టు 11:—రాష్ట్ర చక్రవర్తి గారును, మేకిరాణి గారును, నేడు ఆల్బర్టు హాటులోనున్న నేలను దర్శించిరి. వీరిని చూచి సైనికులు జయజయ ధ్వానములు నల్పిరి.

వార్తల సంఘము.

లండను ఆగస్టు 11:—లండనునగరములో దొరతనము వాడచే స్థాపింపబడిన “హార్టలను స్వయిచేయు సంఘము” వారు ఈక్రింది విషయమును తెలియజేసిరి:—జర్మను పటాలములు కొన్ని ఇంకను శీఘ్రపట్టణమునకు ఎదురుగ నున్నవి. గుట్టపు పాజులు రెండు ట్యాంక్లనువద్ద నున్నవి. జర్మనీవారి మిగిలిన నేనలు విన్నవ నడితీరమున కందకములను త్రవ్వచున్నవి.

జర్మనీ.

బెర్లియం—జర్మనీ.

8000 జర్మనీవారు ఫ్రైట్లుగ నున్నారు.

లండను ఆగస్టు 11:—బెర్లియమునందు 8000 మంది జర్మనీవారు ఫ్రైట్లుగ నున్నారు.

జర్మనీవారి ప్రవీణత.

జర్మనీవారు మొట్టమొదట లీజ్ మీదపడినప్పుడచ్చట నున్న ఇంగ్లీషునిలేఖకు ఒకడు జర్మనీవారు ఫిరంగి యుద్ధమునందు ప్రవీణులని చెప్పెను.

జర్మనీవారు మైబుటు.

లండను ఆగస్టు 11:—ఫ్రెంచివారి అధీనమైన ఆల్ సెన్ లో రైన్ పరగణాలోని మల్ హాసెను పట్టణముపై జర్మను సైనికులుపడిరి. ఈపట్టణములో ఫ్రెంచివారి కొద్దిగ నుండెను. వీరు జర్మనీవారిని ఎదిరించి పోరాడలేక, వెనుకకుపోయి శివులు అధీధ్యులుగ ప్రదేశములో నున్నారు. ఆల్ సెన్ పరగణాలోని వైఖాగము ఇప్పుటివరకు ఫ్రెంచివారి చేతులలోనే యున్నది.

జర్మను పటాలము.

లుక్సెంబర్గులోనున్న సెద్ద జర్మనీపటాలము ఒకటి బెర్లియము నుంచుద్ధు దిగరకు జేరినది. మాడ్రే, గడినే, ఆర్లనుల వద్ద జర్మనీవారి కాపలాభటు లున్నట్లు తెలియ వచ్చినది.

(ఈ పట్టణములు బెర్లియము దేశములోని లుక్సెంబర్గు పరగణాలో నున్నవి.)

బెర్లియము.

పోవుచున్న బండ్లనుగొట్టుట.

ఇంగ్లీషువారెప్పుడు వత్తురు?

సైరానుకోటయందు గోడలమీద గుండ్లుపెట్టెను. ఆ గుండ్లచే వెవలిపోవుచున్న ఫిరంగిబండ్లు విరుగగొట్టబడెను. కోటలోనివారు ఫిరంగుల గాల్యమునకొనిరి. జర్మనీవారి సేన యొక్క ముఠాడిగ దాకిరి. లీజ్ పట్టణములో ప్రతివాడును ఇంగ్లీషువారెప్పుడు వత్తురని యడుగుచున్నారు.

అహ్లానులు.

సామును దీసికొనిపోయిరి.

బ్రెస్టులో ఆగస్టు 11:—ట్యాంక్లనుయొడి దొరకినంత వరకు ఆహారపదార్థములను కొంత కొక్కుసామును దీసికొని పోయిరి. అందరును తిండిలేక మారుచుండిట్లుగ నడుచుచున్నది.

బెర్లియం జర్మనీ.

జర్మనీవారు ప్రయత్న భంగము.

ఆదివారమునాటిరాత్రి లీజ్ నందలి సెరంగకోట మీద జర్మనీవారుపడిరి. కాని విఫలమనోరంభమైరి. వారిలో 800 మందినవ్ద మైరని యనుకొనుచున్నారు.

లిజు సమాచారములు.

లండను ఆగస్టు 11—లిజుపట్టణములో జరుగుచున్న సమాచారము కొద్దికొద్దిగ మాత్రమే తెలియవచ్చుచున్నది. పట్టణమును పట్టుకొనుట.

బెర్లియము దేశమునందలి లీజుపట్టణముచుట్టును కోటలు గలవు. జర్మనీవారు ఈకోటలనుధ్యుక్తు జొరబడిరి. కోటలపై ఫిరంగులు కాల్పుటయేగాక ముట్టడికూడవేసి కోటలను వశపరచుకొనవలయునని శక్తినంచలేక ప్రయత్నించుచున్నారు.

బెర్లియము సైనికుల పరాక్రమము.

బెర్లియము సైనికులు అసమానముగ పరాక్రమముతో జర్మనీవారిని ఎదిరించుచున్నారు. కోటలలోనున్న బెర్లియము వారిదండు ముట్టడిచేసి జర్మనీవారుపై పడుచున్నారు. బెర్లియము సైనికులు జర్మనీవారిని దగ్గరకురానియ్యటము లేదు. ఈ యుద్ధములో చాలమంది నవ్దమైనారు.

సూర్యయుద్ధము.

ఏముషములోనో లీజుపట్టణమునవ్ద రెప్పుక భయంకర మగు యుద్ధముజరుగును.

ఆస్ట్రేలియా.

ఆస్ట్రేలియా నేనలు.

లండను ఆగస్టు 11:—ఆస్ట్రేలియా నేనలు క్రాకోనుండి కిట్టువైపునకు వెళ్లినది.

ఆస్ట్రేలియా సర్వయూల యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 11:—ఆస్ట్రేలియా నేన 7 ప్రదేశములలో సర్వయూనేనతో యుద్ధము చేసినది. సర్వయూ సైనికులు గురిచూచి కొట్టుటయందు ప్రవీణులగుటవలన ఆస్ట్రేలియావారనే కలుచిపోయిరి. అని సర్వయూ దొరతనమునారు ప్రకటించి నారు.

ఆస్ట్రేలియా నేనలు.

శావ, డాన్యూలు సర్వసాంతములు ఆస్ట్రేలియాపటాలములతో నిండియున్నవి.

(శావ, డాన్యూలునదులు సర్వయూ ప్రాంతమున నున్నవి.)

సర్వయూ సైనికుల నవ్దము.

సర్వయూ సైనికులకూడ చాలమంది చనిపోయిరి.

ఆస్ట్రేలియా సైనికులు వైపోవుట.

ఇప్పుడు సర్వయూలో ఆస్ట్రేలియా సైనికుడు ఒక్కడైనవ లేడు. అందరు వెళ్లిపోయిరి.

ఆస్ట్రేలియావారి సంకల్పము.

ఆస్ట్రేలియావారు శత్రువులమీదకు తాము పోరాడని యు, తమశత్రువులకు సర్వయూవారు రెమమీదకు వచ్చుపక్షమున యుద్ధము చేయవలయుననియు తీర్మానించుకొని తమ ప్రయత్నములో నున్నారు.

రుష్యా.

రషియా సేనలు.

లండను ఆగస్టు 11:—రషియా సేనలు ఇప్పుడు బ్రెస్టు లోని పట్టణమునకు దండెత్తుచున్నవి. ఈ పట్టణము రషియాలో ఒకకోటమధ్య నున్నది. ఇది జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశముల సరిహద్దులకు సమీపమున నున్నది.

రషియా సేనలు.

జర్మనీ సరిహద్దులలో ప్రవేశించిన పని ఇదివరకు తెలుపబడినది. దీనినిబట్టి చూడగా బ్రెస్టులోని పట్టణములలో వెదనైన నిలవ యుండి ముందుగా కొద్దిసేను పంపి, ఆవసరమగుపక్షమున ముందు బోయిన సేనకు సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లు తోచుచున్నది. ఈ సేనలు ఏమిచేయునునో, ఏమిటో ఈ నెలఖరులోగా తెలుసు.

రషియా సేనలు.

లండను ఆగస్టు 11:—రషియా సేనలు గొవానోనుండి ఆస్ట్రియాలోని లెంబర్గ్ పట్టణముమీదికి వెళ్లుచున్నవి. ట్రాన్సు బెల్జియము దేశమునందలి లీజుపట్టణమునకు ఉత్తరమున 20 మైళ్ల దూరములోనున్నది. ఇన్ నీసది ఫ్రాన్సు దేశములో నున్నది. ఆస్ట్రియా సేనలు. తమదేశపు సరిహద్దులలోనున్న క్రాకోవ్ పట్టణమునండి రషియాలోని చక్షీణ పోల్స్కునునందలి కీల్సువై పునకు వెళ్లుచున్నవి. రషియా సేనలు నిమ సరిహద్దులలోనున్న కోవ్ నాపట్టణమునండి ఆస్ట్రియను లోని రషియాలోనున్న లెంబర్గ్ పట్టణమువై పునకు వెళ్లుచున్నవి.

స్వామ్యము.

పరాసువారి స్వామ్యము.

ఆల్బర్ట్ కుమార్తె పరాసువారిలో 100 గురు నష్టమైనది వ్యాధిగ్రస్తులకు ప్రకటించబడినది.

స్వామ్యము—జర్మనీల ఘోరయుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 11:—కొల్లికోజులలో 22 జర్మనీ, ఆస్ట్రియా పటాలములకు, 23 ఫ్రాన్సు, బెల్జియము పటాలములకు, ఆల్సాసులోన, బెల్జియములోను ఘోరమగు యుద్ధము జరుగును. జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశముల 22 పటాలములలోను సుమారు 80 వేలమంది సైనికులు కలరు.

స్వామ్యము, బెల్జియము సేనలు సిద్ధముగనుండుట.

ఫ్రాన్సు, బెల్జియము దేశముల సేనలు ఇప్పటికప్పుడే శత్రువులగు జర్మనీ ఆస్ట్రియా సేనలను డీకొనుటకు ఆల్సాయిన్ లోయన్లో సిద్ధముగనున్నవి.

బెల్జియములో ప్రేంచిన సేనలు.

బెల్జియమువారికి సాహాయ్యముచేయుటకు ప్రేంచిన సేనలు ఇదివరకే బెల్జియము చేరినవి.

బాల్కన్ దళము.

బాల్కన్ దళములందు సందీక్షితి.

ఏమిజరుగును.

బల్గేరియావారి ప్రయత్నము.

లండను ఆగస్టు 11:—సర్బియా, మాంటేనీగ్రోవారు ఆస్ట్రియావారికి విరోధిలుగనున్నారు. తురుష్కులు సేనల నాయత్వముచేయుచున్నారు. ఇంతవరకు వీరు యుద్ధరంగమున ప్రవేశించిట్లు గనబడుటలేదు. అయినను బాల్కన్ దళములో సేమిజరుగనో తెలియదు. బల్గేరియావారి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ యుద్ధమునందు బల్గేరియావారు లేటనుగానుండురు. అట్లుండిను తమదేశమునందలిరులు జోరకుండ జేయుటకు వారుసిద్ధముగ నుండుననియుండును అని ప్రకటించిరి.

రుమేనియా.

భిన్నాభిప్రాయము.

రుమేనియావారు యుద్ధమునందు దేశములోని వారు భిన్నాభిప్రాయాలై యున్నారు.

హోలండు.

హోలండు ప్రజలకు పనిలేదు.

అండ్లెట్ నెనగెము ము వజ్రములను సావబట్టుట ముఖ్యవ్యాపారము. ఈ వ్యాపారముచేయువారిలో నీ యుద్ధము వలన 4000 మంది పనిలేకుండ యున్నారు. హోలండునందలి యంతర్యపులను తగ్గియున్నవి.

యుద్ధము—హోలండుపనివాండ్లు.

అమ్స్టర్ డాము ఆగస్టు 11:—విరోహాయుద్ధము వలన హోలండుకు ముఖ్యపట్టణము అమ్స్టర్ డాము నగరమునందు వజ్రములుసావబట్టు 4 వేలమంది పనిపాటలలేక పూరకయు న్నారు. హోలండుదేశమునందు ఇంత పరిశ్రమలుకూడ అగి పోయినవి.

తురుష్కు సానము

టర్క్ యుద్ధమంత్రిగారికి సామ్యము.

యుద్ధమంత్రిగారు పా 300000 నలు అప్పుతీయ వచ్చునని టర్క్ వారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియా.

నాకాపైత్యము నిచ్చుట.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 11:—ఈ యుద్ధము ముగియువరకు ఆస్ట్రేలియావారు తమ నాకాపైత్యము బ్రిటిషు నాకా సంఘమువారి కిచ్చిరి.

హిందూ దేశము

దక్షిణహిందూస్థానము.

రాజభక్తి సభ.

కల్లికోట ఆగస్టు 11:—మలబారు తీరమునందలి కల్లికోటలోని ఇండియనులు, యూరోపియనులు కలసి తమరాజభక్తిని తెలుపుటకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సేవచేయుటకు ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు సిద్ధముగనున్నామని వైస్రాయి గారికి తెలుపుటకును సభ జేసిరి. సభకుప్రముఖులు చాలుమంది వచ్చిరి. కల్లికోట జామినిగారు. అధ్యక్షులుగనుండిరి. జామినిగారు సభకూడుటకు కారణమేమో తెలిపినతరువాత ఇట్లు చెప్పిరి:—బ్రిటిషు దొరతనమువారు మనకు అనేకలాభములు చేసినారు. వారికొరకు కల్లికోటలోని ప్రజలందఱును, దేనినైన త్యజించుటకు సిద్ధముగనుండవలయును. ఇదిమనవిధియైయున్నది”

పింఘు దివ్యూటిక తెచ్చు.

దివ్యూటిక తెచ్చు పనిచేసి పింఘు పుచ్చుకొని కల్లికోట లోనున్న రావుబహద్దరు జీ. టి. ఉర్ గేస్ గారిట్లు చెప్పిరి:—

బ్రిటిషువారి పరిపాలనలన మనదేశము ఎడతెగని శాంతిని, సాఖ్యమును అనుభవించుచున్నది. వారి పరిపాలన వలననే హిందూదేశప్రజలకు ఒక్కజాతి యనభావముకలిగినది. హిందువులు తర తరములనుండియు రాజభక్తిపరా యణులు. రాజులకొరకు దేనినైనను ధారపోయెదరు. హిందూ దేశీయుల రాజభక్తి యూరోపుప్రజలకు అశ్చర్యమును కలిగించవలయును. మాటలతో రాజభక్తిజూపిన లాభములేదు. సామ్రాజ్యరక్షణకు సర్వస్వమును ధారపోయవలయును. ఇంగ్లీషువారు చిన్న దేశములను కాపాడుటకును, ధర్మమును రక్షించుటకును యుద్ధరంగమున ప్రవేశించినారు. కల్లికోటప్రజలు సామ్రాజ్యమునెడ అత్యంతరాజభక్తి కలిగియున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సర్వస్వమును ధారపోయ సిద్ధముగనున్నారు. అనితీర్మానమును వైస్రాయి గారికిని, చెన్న పట్టణముగవర్షుగారికిని పంపుటకు సభవారు అధ్యక్షునికి అధికారమిచ్చిరి.

జార్జి చక్రవర్తి ఆయురారోగ్యములు అనుభవించుగాక యని సంతోషముగ కేకలుచేసి సభనుముగించిరి.

విజయనగరము మహారాజుగారి రాజభక్తి.

విజయనగరము, ఆగస్టు 10:—విజయనగరము మహారాజుగారు చెన్నపురి గవర్నరుగారికిట్లు లింఠివార్తను పంపుచున్నారు:—మాకు రాజభక్తి వంశపారంపర్యముగ వచ్చుచున్నది. దీనిననుసరించి నేనునాసంపదన ధారపోసి స్వయముగ వచ్చి ప్రభు సేవచేయుదును. యుద్ధసమయములో దొరతనము వారికి నేను చేయకలిగిన సహాయమునంతను చేయుదునని అభయహస్త మిచ్చుచున్నాను.

కోలారు బంగారు గవల వాలంటీరులు.

కోలారు. బంగారుగవల ఆగస్టు 11:—అంగ్లేయులకును, అంగ్లే యిండియనులకును వాలంటీరులుగాని అంగ్లేయ ప్రజకును వర్తించునట్లు కోలారు బంగారుపుగవల వాలంటీరులకు నాయకులగు లెఫ్టినెంట్లు కలనాజి. పాచ్చి. రివల్వరు గారిట్లు తెలియజేసిరి:—ఇదివర కెన్నడు జరుగని మహాసంగ్రామము ప్రారంభమయినది. తన గౌరవమును రక్షించుకొనుటకును, బహుశః ముగడకొరకును, బ్రిటనుయుద్ధమునకు దిగవలసి వచ్చినది. ఈ సంగ్రామముయొక్క మంచిచెడ్డల నిప్పుడు నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. ఈ సీతిగతులనల కలుగులాభనష్టములు

హిందూదేశములో ప్రతివారికిని తెలియును. అంగ్లేయ ప్రజలతో బాటు ఏపనికైనను మనము సిద్ధముగనుండుట ధర్మమైయున్నది. మనలను యుద్ధమునకు పిలువకపోయినను, మనశక్తికి తగినట్లు ప్రతికలలో తెలియుచున్న విధమున తక్కిన స్థలములలో నాంగ్లేయులును, బర్మాలోను వాలంటీరులుగా చేరి పనిచేయుచున్నట్లు మనమును సిద్ధముగ నుండగలము.

బొంబాయి.

విరోహాయుద్ధము

హిందూదేశములో ఆహారపదార్థములధరలు బొంబాయి ఆగస్టు 10:—విరోహలో యుద్ధముజరుగుచున్నందున హిందూదేశములో ఆహారపదార్థముల వెల పెరిగి పోయినది. బొంబాయి నగరములో గవర్నరు వెల్లింగ్డను ప్రభువరునికృషివలన ధరలు తగ్గినవి. శనివారమునాటిసాయం కాలము వెల్లింగ్డనుప్రభువు, పోలీసు కమిషనరును వెంట తీసికొని హైందవవర్తకుల దుకాణములున్న బజారులకు వెళ్లి, వర్తకులనువీలించి “ధరలుతగ్గించుట అవసరము. వీలగుపక్షమున, ఎప్పుటి ధరలకు ఆహారపదార్థములను అమ్ము డిపోలను ఏర్పరచుట మంచిది. బొంబాయి గవర్నరు వెంటు వారందరి యెడలను సానుభూతి కలిగియున్నా”రని చెప్పిరి. ఈమాటలువిని, గవర్నరు వెంటువారి ఉత్తరువుప్రకారము ధరలు తగ్గించుటకు వర్తకులందఱును అంగీకరించిసారు. గవర్నరు గారు వర్తకులతో స్వయముగ మాట్లాడుటవలన ప్రజలకు ధరలు పెరుగునను భయముతీరినది. ధరలనుతగ్గించుటకు గవర్నరు వెంటువారు ప్రయత్నించుట. అందరి షేమునునకే యని వర్తకులు గ్రహించినారు.

ఇండియా దొరతనమువారి ఉత్తరువు.

శత్రుదేశముల నావలు

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—బ్రిటిషువారిశత్రులలో నిలవ యున్న శత్రుదేశములనావలు కొన్నిరోజులవరకు వెళ్లుచు వచ్చుచుండ వచ్చునని ఈనెల 6 వ తారీఖున దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. వెఉత్తరువునకు బిన్నముగ నిన్నుక్కోండి ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది:—బ్రిటిషు దొరతనమువారి శత్రులలో ఇదివరకు నిలవయున్నట్టియు, ఇకముందు వచ్చునట్టియు, శత్రుదేశముల వర్తక నావలను ఏశత్రులొనివానిని ఆశత్రులొనే నిలుపుచేయవలెను.

జర్మనీవారి స్త్రీమరును పట్టుకొనుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—బెల్జియము దేశమునందలి ఆంటువర్ను శత్రుుండి ‘వార్ టరమ్’ అను హాస్సా కంపెనీవారి స్త్రీమరు నిన్న బొంబాయి శత్రుచేరినది. ఇదిజర్మనీవారిది. కాబట్టి బొంబాయిలోని బ్రిటిషు అధికారులు దీనిని పట్టుకొనిసారు.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్త్రీమరు.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—కలడోనియా యను ఇంగ్లీషు మెయిలుస్త్రీమరు కడచిన శనివారము బయలుదేరి వెళ్లవలసి యుండగా నేడుదయము 9.30 గంటలకు బయలుదేరి వెళ్లినది కడచిననెల 31 వ తేది టపాలతో బయలుదేరిన ఎస్సీయి అను స్త్రీమరు శత్రుశనివారము బొంబాయికి చేరవచ్చును.

జర్మనీ ఓడను పట్టుకొనుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—శత్రు అధికారులచే పట్టు కొనబడిన వార్తము, లైసుఫెల్సు అను జర్మను స్త్రీమరులో నుండి సరకును దిగుమతిచేయించి దొరతనమువారి యుద్ధములో పట్టుకొన బడినట్లుంచవలసినదని అడ్వోకేటు జనరలుగారు హైకోర్టులో నేడొక దరఖాస్తుచేసిరి. దానిమీద న్యాయ మూర్తు లిట్లు చేయుట కుత్తరువిచ్చి యీసంగతిని దొరతనము వారి గజెట్టులోను, ప్రతికలలోను, ప్రకటించునట్లు తెలియ జేసిరి.

బొంబాయి పారిశుద్ధ్యసంఘము.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—నేటి మధ్యాహ్నము పారిశుద్ధ్యసంఘ సభయందు గౌ. సర్ ఫజల్ హాయి కరింబాయి గారిట్లు జెప్పిరి. ఈ సమయమున బ్రిటిషు దొరతనమునందు అన్ని జాతులవారికిని రాజభక్తియు విశ్వాసమును గలవు. ఈనెల 18 తేదీని పెరిఫ్ గారు సమావేశము చేసిన సభయందీవిషయమే చర్చింపబడ నుండుటజేసి ప్రశ్నకముగా నొక తీర్మానము నుపపాదించి యుండలేదు.

కరాచి.

కరాచీలో కూలీలకు పనిపాటలు.

కరాచీ ఆగస్టు 11:—ఓడలవ్యాపారము నిలిచిపోయినప్పుడు కూలీపని దొరకక కూలీ లూరక పడియుండవలసి వచ్చినయెడల వీరికి పనిపాటలు చెప్పట్లుకై ప్రయత్నించుటకు

మృత్యువని కడచినవారములో ఖాలకాడినామంజరమున జరిగిన సభలో మునిసిపల్ ప్రెస్టును, హరిశ్చంద్ర విష్ణుగారు గాన తెలియజేసిరి. పనిపాటలు సమృద్ధిగ నున్నవనియు, సంగీతచేతనల పనితై వెదకుకొనక క్కగలేదనియు, రమణమడుగులు వచ్చుట వలన ఉగాసముల ప్రారంభమయినవనియు, నీయుపవాసపు దినములలో మామూలుగ జను లంతకాయకష్టమున కొప్పుకొనరనియు, ఇందుచే కొన్ని వాగ్గేయలరకకు పనిపాటలవిషయమై తడవుకొన నక్కరలేదనియు నిండు గెజ్జెపుత్రిక విశేషమును వీరితో మాట్లాడిన సందర్భములో తెలియజేసిరి.

బంగళము.

సెంటుబాన్సు ఆంబ్యులెన్సు సంఘము.

కార్యకేలు ప్రభృతి.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—సేతుకలకత్తాలో సెంటుబాన్సు ఆంబ్యులెన్సు సంఘముశ్రీలు సాంవత్సరకొత్తనము చేసిరి. ఈసమయమున కార్యకేలు ప్రభృతిగారు దయచేసిరి. శ్రీలు చాలమంది వచ్చిరి. యూరోపియను, ఇండియను శ్రీలు అనేకులు కొత్తగ ఈసంఘములో చేరిరి.

విరోహ యుద్ధము.

ఇండియనుల వైద్యసాహాయ్యము.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—విరోహ యుద్ధములో దెబ్బలుతిరిగినవారికి వైద్యోపచారము చేయుటకు డాక్టరు పుష్రోవాడ్డిగారికి వైద్యసంఘమును ఏర్పరచుచున్నారు. మహమ్మదీయ, హిందూవైద్యుల నేతలు, ఈసంఘములో జేరుటకు దరఖాస్తులను పంపుచున్నారు.

బుకరెస్టునగరములోనున్న మహారాష్ట్రుడగు డాక్టరు ముల్ జానుగారుకూడ అక్కడ నొకవైద్యసంఘమును ఏర్పరచుచున్నారు. డాక్టరు పుష్రోవాడ్డిగారి తమ్ముడు ఇర్లండులో నున్నాడు. బ్రిటీషుదీవులలో వైద్యవిద్య నభ్యసించుచున్న హైందవవిద్యార్థులను, యుద్ధములో వైద్యోపచారముచేయుటకు సంఘముగా కూర్చువలసినదని పుష్రోవాడ్డిగారు తెలియజేసిరి. బారెస్టరుగాను, వక్తరుగాని మూడువందలమంది వాలంటీర్లుగ పనిచేయుటకు ఒప్పుకొని తమపేర్ల జాబితాను నేడు బెంగాలు గవర్నరుగారికి బంపిరి.

స్త్రీమరుల ప్రయాణము.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—లికర్నూలునందలి హాంసను కంపెనీ- స్త్రీమరు "పాలిటేషియను" ఇంక 5 స్త్రీమరులు నేడు కలకత్తాచేవునుండి బయలుదేరి వెళ్ళినవి. ఆస్ట్రేలియను లాయడుకంపెనీవారి స్త్రీమరు, గ్రీకుస్త్రీమరు శేపువెళ్ళును.

ఆంగ్లోఇండియను వాలంటీర్లు.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—నిన్న కలకత్తానగరము నందలి ఆంగ్లో ఇండియనులు సభచేసి వాలంటీర్లుగ ఏర్పడి యుద్ధము చేయుటకు వెళ్ళవలయునని తీర్మానించిరి. సభముగిరిన తరువాత 125 మంది వాలంటీర్లుగ జేరిరి.

ఆక్రేనియను వాలంటీర్లు.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—కలకత్తా నగరములోని ఆక్రేనియనులకూడ వాలంటీర్లుగ యుద్ధమునకు పోవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు.

న్యాయపరస్థితిగతులు.

కలకత్తా ఆగస్టు 10:—లండనులోని వ్యవహారస్థితి గతులగురించి కలకత్తాలోని ఎన్నేంజిన్యాయకుడు ఇంగ్లండులోని ప్రధాన కార్యాలయమువారు నేడు ప్రోత్సాహకరమగు సంగతులు తెలియజేసినారు. దీనివిషయమై ప్లేట్సునును పత్రికయిట్లు వ్రాయుచున్నది:—డిస్కంపుంటుకేట్లు చూమాలకు కొంచె మెక్కువగనో తక్కువగనో యుండినను, ఈవ్యాపారముతిరిగి ప్రారంభమయినదని తెలియుచున్నది. ఈసంగతులు నిజమయినను కాకున్నను, వ్యవహారము చూగుపడుస్థితిక వచ్చుచున్నదని మాత్రముదీనివలన తేలుచున్నది. న్యాయపరస్థితిగి ప్రారంభించుటకు కలకత్తాలో ప్రయత్నములు సజావుజరుగుచున్నవి. ఎగుమతిన్యాయపరస్థితిగి పుచ్చుకొనిన కంట్రాక్టులను రద్దుచేసి కొనుటకుగాని కొంతవరకు నిలిపివేయుటకుగాని కోరుచున్నారు.

బోలెడువెబ్బుపోసి ఓడలను, నగరులనుకూడ ఇన్ నూయి చేసికొనవలసియున్నది. ఇందువలన నూటికి 25 వంతులు చొప్పున ఓడకేపు హెచ్చిపోవును; యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము ఎగుమతిచేసిన సరకువిషయమయి, విశేషించి జర్మను ఓడలలో యుద్ధపు ప్రమాదము లేకుండ ఇన్సూర

రెన్సు చేయించుకొనవలసిన వానివిషయమై ఎగుమతిన్యాయపరస్థితిగి ప్రయత్నముచున్నారు. న్యాయపరస్థితిగి జరుగుట లేదు. బాంబు మునియేయున్నది. ఇంతభయని యుద్ధవినాశలేతమందుటచే కరుణన నాగభర చాల తక్కువగనున్నది. దొరతనమువారు స్వయంచేయుటకు కోరుదునని వదలి పుట్టుటచే బొగ్గు సిద్ధముగ నుండి మొదల దొడ్ల యొక భద్రకరుగుచున్నాడు. కొంతసవకు బాంబులు పుట్టుకు ఓడలలో జేయబడినది కాని ఇంకను నగరులు తేలుచున్న నేమి చేయక కని వెట్టుకొని యుండిరి. ఇక్కడ కొంతమంది కోస్తా న్యాయపరస్థితిగి తప్ప మ్యూరింగ్ ఇన్సూరెన్సు వారు కేసుయను పని సాగుటలేదు. ఇంగ్లండునుండిచ్చే ప్లేట్సుగల వలెనే ఇంగ్లండు వెల్లెనానికిని గవర్నరు మెంటు ఇన్సూరెన్సు ఏర్పాటులు వర్తించునోలేదో యను విషయమును తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఈ సందర్భానికి మొదలిడి రెండవ వార్తము జరుగుచున్నది. దీనివలన వర్తకుల కేసుయ ధయము కలుగుటలేదు. కంపెనీ లేనియా ఓడలలో తీయలేదు. ఈ కష్టముల నన్నిటిని చాల ప్రార్థనతో నెదుర్కొను చున్నారు.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—బంగళారాజధాని మహమ్మదీయసంఘమువారు కడచినఆదివారము సాయంత్రం యొక సభచేసిరి. నవాబు నాసీరులులుల్లూమిర్జాపాజకు అతిథిగ, మానసియలగు మోహాక్షాఫ్ నేను, డాక్టరు, అబ్దుల్లా అక్బారునును రాద్దీ, మాల్వీనజముద్దీను అహమదు, మాల్వీముజీబరు రహమను, షాత్వీఅక్రముఖాను, మాల్వీమునిర్జుమాను, మానసియలగు ఏ.కె. ఫజాలహ్మద్ గార్లు సభవలంకరించిరి. రాజప్రతిభ యొక్కయు, బంగళాగవర్నరు యొక్కయు, ప్రయివేటు కార్యదర్శులకీ క్రిందితెలిగ్రామును పంపుటకై తీర్మానించిరి:—మహమ్మదీయులకు ఆంగ్లేయప్రభుత్వము నెడ అత్యంతరాజభక్తి కలదనియు, అనంతమైన యెడల ప్రభుసేవజేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారనియు, రాజధాని మహమ్మదీయ సంఘమువారు కొరతమువారికి అభయహస్త మిచ్చుచున్నారు.

పుత్రికాసంపాదకుని బౌదాధ్యము.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—బాంబయిలోని సంధ్యవర్తమాను పత్రిక సంపాదకులును అధిపతులునగు మస్తూవాచా గాంధీ గారు దొరతనమువారు నేనలనుచుకొనుటకై విశాఖపట్టణములో తమకుండిన డొల్ఫిన్సునోసను కొండను వినియోగించు కొనవచ్చునని తెలియజేసిరి. దీనిమీదనేలండి మంచియుక్తితో పోరాడవచ్చును. ఇందునకిది ప్రసిద్ధి కెక్కినది. 18 వ శతాబ్దమునందీ కొండ దచ్చివారిక్రింద నుండినప్పటి కిక్కడ కోటయు, ఫిరంగులునుండెను. కోటగోడలిప్పటికిని కనుపడుచున్నది. ఇది 15 వందల యడుగులయెత్తుకలదు. ఎనిమిది సంవత్సరముల క్రిందట సర్ హోరెస్ బెల్లెగారును, మరికొందరు మిలిటరీ అధికారులును, దీనిప్రాముఖ్యమును గురించి తెలియజేసిరి.

స్త్రీమర్లు బయలుదేరిపోవుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 10:—హాంసను కంపెనీవారి పాలిటేషియను, అతస్త్రీమరును, మరెంద్రుస్త్రీమరును నేడు బయలుదేరి వెళ్ళినవి. లాయడుకంపెనీవారి స్త్రీమరొకటియు, గ్రీకుస్త్రీమరు ఒకటియు బరగిపోకుండ అడుగున బుచ్చు వేసికొని శేపు బయలుదేరును.

సిన్యా.

అధికారులను పనిలోచేరుటకు కోరుట.

సిన్యా ఆగస్టు 10:—హిందూదేశమున కవతలసెలవు విధునుండి ఇండియను సినిలుసర్వీసులోని ఎన్టిక్యూటీవు; జ్యూడిషలు అధికారులు సి.ఎం. ఎస్. అధికారులు, పోలీసు అధికారులు, డైలునే అధికారులు, పనిలో చేరవచ్చునని వైద్యుల యభిప్రాయ మిచ్చినయెడల చేసినట్లు లైసెన్సువిద్యుండినది.

వైనికాధికారుల ప్రకటన.

సిన్యా ఆగస్టు 10:—ఆంగ్లేయ, ఇండియనుసేనలలో పని చేయుచున్న వైనికులపని చాలించుకొని నేరసముచ్చయ్యకొనుటకుగాని, రాజీనామా మిచ్చుటకుగాని వెట్టుకొన దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

సంజాము.

అహోరథద్యాముల ధరలు.

అహోరథ ఆగస్టు 10:—నర్తకు అహోరథద్యాముల ధరలను వృద్ధిచేయునట్లు చేసినందువలన నర్తకినికొని యుక్తమైనధరల కమ్మింపబడునని మునిసిపలు కమిషనునరుద్ధారా తీర్మాణానికి కమ్మింపవగుచు వైకులను హెచ్చించుచున్నారు.

రాజకీయాంగ్లోభనము తగ్గుట.
అహోరథ ఆగస్టు 10:—సినిలు మిలిటరీ కెజ్జెపుత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—శ్రీ న్యాయశాస్త్రవాదినుభును, విద్వాంసు వారును కొంతమువారికి బుద్ధిజీలేకుండుటకై తమతమ ఆంగ్లో శనములను మునివేసిరి. ఖాన్సాహం కి శహాద్త్ క్కాటను; కక్కత్రము సందర్భములో సాటియాలా సంస్థానమువారు; అక్రములు తెచ్చిరి. దీనిని ఆణవివేసినందునకుసిక్కులకుచాల సంతోషముగ నున్నది. కాబట్టి సమస్తమీమరు సోమియమే గాని, కికూబుగంజగ విద్యా ముగురించిన వివాదము కివయ మైగాని ఆంగ్లోశనము మునివేయుటకుసిక్కులును, ఇంగ్లండు వారిచేత తమంతట తామే నిర్ణయించుకొనిరి.

వైన్సాగ్ధనలు.

అహోరథ ఆగస్టు 10:—ఇక్కడ న్యాయవాదులు తాము కొంతమువారికి గహాయముచేయుదుమని తెలియజేసి ఆంగ్లేయులకు జయములుగుగాక యని ప్రార్థించుచు తీర్మానించిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రము.

సర్ హెచ్చి. రిచర్డుసుగారు.

అలహాబాదు ఆగస్టు 11:—ముఖ్య న్యాయమూర్తులగు సర్. హెచ్చి. రిచర్డుసుగారు ప్రస్తుత మింగ్లాండువెట్టుటమని జేసిరి. వీరు బాంబయిలో టూజుమోయ భోజనగృహమగుచు న్నారు.

అహోరథద్యాముల ధరలు.

అలహాబాదు ఆగస్టు 11:—ఇటీవల వృద్ధిచెంద అహోరథద్యాముల ధరలవిషయమై సంగతి సందర్భములను తమకిమి యభిప్రాయములను తెలియజేయుటకై ఇండియా కొరతము వారు స్థానికప్రభుత్వములకు వ్రాసిరి.

బర్రా.

రంగూను వర్తకుల సమావేశము.

రంగూను ఆగస్టు 10:—రంగూను పోరుల ప్రస్తుతస్థితి గతులను నిచారించుటకై, మానసియులగు డి. డల్లయు. సి. స్టీ వెన్నుగారు యాధిపత్యముక్రింద రంగూనులో సభలు నిగు మతిచేసికొని న్యాయపరస్థితిగి చేయుచున్న సమావేశమయిరి. స్టీ వెన్నుగారు తమ యుపన్యాయములో నిల్లు సెలవిచ్చి:—విరోహాలో యుద్ధము పొనగించునకు ఇక్కడ కొంత అలజడి కలుగునని ధయపడిరి. కాని ఇంతేమయు చర్యములేదని తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నారు. ప్రస్తుతసమయములో ప్రజలు తమలో తాము కొంతసాహసము కనుపరుచుట మంచిది. ఓడ న్యాయపరస్థితిగి కొంతవరకు వికలత్వ మేర్పడినది. కాని కొంబూదేశమునకు ఓటమివార చరకు వచ్చుటకు తిరిగి ప్రారంభమయినది. ఇట్టి సంస్థిస్థమయములో వక్రకన్యాపాపము కొంత నిలిచిపోవుట విశ్వయము. ఇండియా బర్మాలకు సంబంధించి సంకెరకుత్స్థితిగతులు చూచునో యున్నవి. కావలసినంత సామ్య, పద్ధాముల సభయి యున్నవి. బ్యాంకులు ఖాతాదారులకు సామ్యముటకై ప్రయత్నించుచున్నవి. వీరి యభిప్రాయములతో నేరేఖవిచరునారు కొందరుపర్యవీరించిన తనివారు సభ ముందుకు నిలిపివేయబడెను.

జర్మనివారి స్త్రీమరును పట్టుకొనుట.

రంగూను ఆగస్టు 11:—ఇన్స్టిట్యూషను బ్రిటీషుస్త్రీమరు జర్మనివారి స్త్రీమరును పట్టుకొని కొలహోరేవుకు తీసికొనినవచ్చి సందర్భములో ఎలేషియాస్త్రీమరు జర్మనివారిని కాదనియు నడుచే పట్టుకొనబడిన విధిప్రయముచేదనియు రంగూనులోని స్త్రీమరు ఏజంట్లు ప్రహం అంతు కంపెనీవారు చెప్పుచున్నారు. ఎలేషియా స్త్రీమరును రంగూను రాదని నమ్ముటకు వీలులేదు.

ఇన్సూరెన్సుకేట్లు.

రంగూను ఆగస్టు 11:—స్త్రీమర్లు మ్యూముమాపుటకై వెట్టుకొన కేసులు బాన్సువేయబడుట వలనను, సముద్రములో ఈ ప్రాణము కష్టించుకొనుట తుపయోగించు తెప్పలను స్త్రీమర్లు విధునకు తీసివేయుటలకాను స్త్రీమర్లు మునివేయుటకై చాలో మందుగ నుండుటలవలన, మెరైను ఇన్సూరెన్సుకేట్లు చాలకష్టమగుచున్నవని లండనునుండి బర్మా మెరైను ఇన్సూరెన్సు ఏజంట్ల సభమునకు సమాఖ్యాము వచ్చినది.

స్త్రీమరు ప్రయాణము లొగిపోవుట.

రంగూను ఆగస్టు 11:—గ్రీకుస్త్రీమరు మార్చవాసుల నుండి రిచ్చి హెండువలన కిరకేల స్త్రీమరు ప్రయాణమును కొంతకాలమువరకు నిలుపుటకు చేయబడినది.

అహోరథద్యాముల ధరలు.

రంగూను ఆగస్టు 11:—ఇక్కడ అహోరథద్యాముల ధరలు కొంతవరకు తగ్గినవి.

SIMLA, August 11.—The Secretary of State has sanctioned the re-organisation of the excise and salt establishments of Bengal and Bihar and Orissa. One of the effects of the scheme is to transfer the control of Bihar salt operations from Northern India salt revenue to the Local Government.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగము

మంచితాగతము ! శుభవ్రతి !! చక్కని అచ్చు !!!

అమృతాంజనం దీపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అరణా చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరలైలం. పండ్లపొడి. మోహినీలైలం.

వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డబ్బు 1కి 3-8-0 డబ్బు 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

బి. పి. ఖర్చులు పోయేకము. అమృతాంజనం దీపో, నం. 9, జవాంగీరువీధి, మద్రాసు. } } మంతుల కేటాగు ఉచితముగ పంపవచ్చును. అమృతాంజనం దీపో, 109, ప్రేరికోడ్డు, భోట్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

కోరువారు వెంటనే వ్రాసు కొనవలయును.

9, జవాంగీరు వీధి, భోట్టు, మద్రాసు.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బి సము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి చూ ర్ణ ము.

ఈ చూర్ణము నవమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బిసము, కాసవీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట సుంచిది. విన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు సూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ సూనెనురాచిన చుండు, సోట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పొండ్లు మొదలగునవి మూచును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగఁ గలవు.

గ జ్జి కి తైల ము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము దీపో, 109, ప్రేరికోడ్డు, బొంబాయి. 9, జవాంగీరువీధి, మద్రాసు.

క ల రా నూ త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్షేగునణక బీజవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యన్నచోట నీటిని కాచితాగుటయు క్షము.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

శ్రీ పురుషులు వాడఁటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు కలువజేయును. వెండ్రుకలు వెరుగును. వెండ్రుకలు కాలక్షండును. వెండ్రుకలు పునఃపుచ్చును. మనోహరముగా మండును. సువాసన గలిగి యుండును. వేలకు వేలు సీసాలు విక్రియము. తక్కువకొనవలయుక్తము.

ఇది మనోహరమగు కేము విద్యార్థులు. ప్రియమైన, ఉన్నతవిద్యలు మొదలుగా వానికి ముఖ్యమైనది. విశ్రాంతి విచ్చును. ముందుగా మోహనాశయములకు ప్రాసాదము చేయుట మనోహరముగా వేలించి కాపాడును. బుసలో వేరికిలిచిన కలము వెలియించు. అమృతాంజనం దీపో, నం. 9, జవాంగీరువీధి, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము

వారపత్రిక చందాదారులు పత్రికచేర లేదని వ్రాయు నప్పుడుగాని మరె యితర సంబంధమున నుత్తరములు వ్రాయునప్పుడుగాని అచ్చుతో ముద్రింపబడిన వారపత్రికకు మందుగానన్న వెంటరును తప్పక వ్రాయవలయును. పట్టు వ్రాయలేని జవాబులు సులభముగా నొసగుటకు వీలుకడదు. వ్యవస్థాపకము.

మానుప్రసిద్ధోపధములు.

సాండర్ సిరప్: బలము నొసంగును. దాహము నాపును. సోడా, బ్రాండ్, విస్కీలతో ద్రావకము. 20 టౌన్సుల బుడ్డి రూ. 1-4-0 3 బుడ్డు ,, రూ. 3-8-0. కల్మినైట్: తలనొప్పుల బాపును వెంటే గికి 0-8-0. జ్వర ఆయింట్టుమెంటు: చలిజ్వరములను బాపును. బుడ్డిగికి రూ. 1-8-0. దగ్గుద్రావకము: దగ్గులను, పడిసెములను బాపును. బుడ్డి 0-8-0. నైట్ డిల్లెన్: సుఖవిరేచనము నొసంగును. డబ్బాగికి 0-8-0. షామి: గజ్జి, చీడ, కురుపులు కొరుకుకోగములను నివారించును. డబ్బా గికి రూ. 0-8-0. మిరకిల్: రాచపుండ్లకు, ఇతరపుండ్లకు దివ్యమయిన పలాశ్రీ డబ్బా గికి రూ. 1-0-0. ఎస్. ఎస్. రింగ్ వరం సోల్యూషన్ బుడ్డి గికి 0-5-0 కోమనాశని. 0-5-0. వెన్నెరాయిలో పిల్లు: శ్రీల కుసుమబాడ్యములకు 1-4-0. తేలుకడ్డీ: తేలు కాటులకు పరమాపధము 0-8-0. చిరునామా: లాహోరు డ్రగ్స్ షాపు, 106 మింట్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు ఆ పత్రికను వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేర లేదని వ్రాయవారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేర లేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రికాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయచూచి విలేఖముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారుల వ్రాసినయెడల చాలసూచనగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరనచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును వెంటరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

ముంగు వారిపత్రికకు చందాదారులగు ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులగు వారికి వారపత్రికతో సవత్సరము లేదేని వారిపత్రికపై అచ్చు పోవచ్చు వేగును చించి వెంటరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాటతువారికి బాకీయుచ్చ నామ్మని దినపత్రిక చితాలో కేర్పబడును. వ్యవస్థాపకము.

విజ్ఞాపనము.

తమ విడ్డం జనక సంస్కారము, మూల, తిక్కి, వాన, జనకాలముల విడ్డంగా వ్రాసినందునవలన మేమిగ్గుట జనకాలమును స్థిరముమొనరి జనక కంపటి - అంత కంపటి మహాశ మొదలగునవి చేర్చి కనువుకు గావ్యక్షురకోమ బాహుచ్చ, గోమము మొదలగునవి యుండునంత వీరికోమమై కాంధి వానాసులంజేయుక్రమమున్న, మావాషి ధ్యాయమును విచారించి శిశువుకు నిక ముందు నిన్నక సంవత్సరములలో. నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమునుసహ విశదముగా వ్రాసి జ్యోతిషుని సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మనోయంత్రము. ఈమనోయంత్రము నొక వెండితాళంతో కేర్చి భద్ర పరిచి విడ్డంకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలార్చిష్టము ఖండితముగా పరిహరము గాగలదు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మఫలక వెల రూ. 2 విలాసం: పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధా తులు. మారవేసబల్లి (జిల్లా బల్లారి)

